

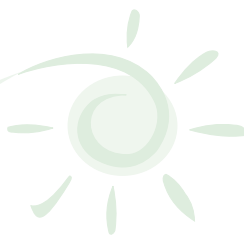
TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA
15. - 21.10.2001

TVU-NOVIČKE

3/2001

2001

Odgovorni osebi: mag. Zvonka Pangerc Pahernik, nacionalna koordinatorica TVU, Nevenka Kocijančič, urednica

Avtorji besedil: 1. poglavje: dr. Janez Drnovšek, dr. Ekkehard Nussl von Rein; 2. poglavje: Slavica Borka Kucler; 3. poglavje: mag. Zvonka Pangerc Pahernik; 4. poglavje: Olga Drogenik, mag. Zvonka Pangerc Pahernik

Oblikovanje: David Fartek

Prelom: Solos d.o.o.

Tisk: Solos d.o.o.

Naslov uredništva:

Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana

Telefon: 01 5842 560

Telefaks: 01 5245 881

Elektronska pošta: zvonka.pangerc@acs.si

Spletna stran:

tvu.acs.si

tvu.acs.si/razprava

Naklada: 3.100 izvodov

ISSN 1408-6571

Februar 2002

TVU-Novičke so informativni

bilten izvajalcev izobraževanja in učenja v Sloveniji, ki jih združuje zanimanje za projekt Teden vseživljenjskega učenja in aktivno sodelovanje v njem. Bilten je namenjen obveščanju o pripravljalnih, temeljnih, spremljajočih in sklepnih dejavnostih Tedna, spodbujanju in koordiniranju sodelujočih ter izmenjavi njihovih izkušenj.

Tokrat preberite:

Govori ob slovesnem odprtju TVU 2001	4
<i>Vseživljenjsko učenje postaja nujnost</i>	
<i>Vseživljenjsko učenje – izziv za vso Evropo</i>	
Poročilo o izpeljavi projekta TVU 2001	6
<i>Priprave na TVU 2001</i>	
<i>Promocija vseživljenjskega učenja</i>	
<i>Prireditve TVU 2001 v organizaciji Andragoškega centra Slovenije</i>	
<i>Vpetost TVU 2001 v mednarodne povezave</i>	
<i>Prireditve TVU 2001 po Sloveniji</i>	
<i>Sklepne dejavnosti TVU 2001</i>	
Analiza TVU 2001	22
<i>Uvod</i>	
<i>Izvajalci TVU 2001</i>	
<i>Prireditve TVU 2001</i>	
<i>Udeleženci prireditve TVU 2001</i>	
<i>Medijska podpora TVU 2001</i>	
<i>Skupno promocijsko in informativno gradivo TVU 2001</i>	
<i>Lastno promocijsko in informativno gradivo TVU 2001</i>	
<i>Podpora občinskih uprav pri izpeljavi TVU 2001</i>	
<i>Podpora države pri izpeljavi TVU 2001</i>	
<i>Mnenja o sodelovanju v TVU 2001</i>	
Sklepne ugotovitve	56
Priloga 1	60
<i>Organizacijska struktura za izpeljavo projekta TVU 2001</i>	
Priloga 2	61
<i>Prireditve TVU 2001 v organizaciji Andragoškega centra Slovenije</i>	
Priloga 3	62
<i>Dobitniki priznanj Andragoškega centra Slovenije za leto 2001</i>	
Priloga 4	63
<i>Dobitniki priznanj za 6- oz. 5-letno soustvarjanje "Slovenije – učeče se dežele"</i>	
Priloga 5	65
<i>Plakat za razstavo in seznam nagrajenih fotografij</i>	

1. poglavje: Govori ob slovesnem odprtju TVU 2001

★ Vseživljenjsko učenje postaja nujnost

★ Dr. Janez Drnovšek, predsednik Vlade Republike Slovenije

Predsednik Vlade RS, dr. Janez Drnovšek, je zbranim na slovesnosti poslal pozdravno pismo, v katerem je zapisal:

“Spoštovani!

Obeležitvi 10. obletnice Andragoškega centra Slovenije in odprtju letošnjega Tedna vseživljenjskega učenja se pridružujem v globokem prepričanju o velikem in daljnosežnem pomenu Vašega dela – tistega, ki ste ga že opravili, in tistega, ki je še pred vami. Obojega ni malo, in rezultati, ki jih že lahko predstavite, so impresivni ter potrjujejo, da ste svoje napore zastavili zelo vsestransko, strokovno poglobljeno, tako na teoretični kot tudi na aplikativni ravni.

Področje vašega delovanja pravzaprav sploh ni zamejeno in sega v vse sfere posameznikovih vednosti in znanj, ki jih je v današnjem svetu nujno iz dneva v dan obnavljati, dopolnjevati, izpopolnjevati ali jih pridobivati povsem na novo – odvisno od vsakokratnih življenjskih situacij in spreminjajočih se okoliščin in zahtev našega delovnega in poklicnega okolja. Nenehni izzivi sodobnih tehnologij nas vse bolj utrjujejo v spoznanju, da v današnjem svetu pravzaprav ni več nič dokončnega, še posebej pa, da na današnja in jutrišnja vprašanja ne zadostujejo več včerajšnji odgovori.

Vseživljenjsko izobraževanje postaja zato nujnost za vsakogar med nami, ne glede na poklicno področje ali že doseženo izobrazbeno raven. In takšno izobraževanje, ki se še zdaleč ne konča s šolskim spričevalom ali diplomom, mora preiti v naš življenjski slog ter postati del našega vsakdanjika – ne pod prisilo razmer, ki se jim moramo uklanjati in prilagajati, ampak iz proste volje in lastnih vzgibov, da bi znali in vedeli več, ob tem pa razvijali svoje morda še neodkrite sposobnosti.

Miselnost o nujnosti takšnega nenehnega izobraževanja, ki se še zdaleč ne konča s šolskim spričevalom ali diplomom, si le postopoma utira pot v zavest, zato je potrebno načrtno ustvarjati širše družbeno ozračje, ki nas bo spodbujalo k učenju in vseh življenjskih obdobjih.

Navsezadnje je to tudi pot do večjega posameznikovega zadovoljstva, ki ga občuti ob delu, do večjih uspehov, ki ga opogumljajo v njegovih željah in pričakovanjih, ter do njegove večje samozavesti in hkrati odgovornosti, ko odloča ne le o svojih, ampak tudi o skupnih zadevah v ožjih in širših okoljih, ki jim pripada.

Zato pomeni vseživljenjsko izobraževanje hkrati tudi krepitev državlanske zavesti in odgovornosti, to pa je za državljane Slovenije, ki bomo bržkone že jutri tudi državljani Evrope, prvenstvenega pomena, če hočemo v korak s časom in napredkom. “

★ Vseživljenjsko učenje – izziv za vso Evropo

★ Dr. Ekkehard Nuissl von Rein, predstavnik Evropske zveze inštitutov za izobraževanje odraslih

Zbrane na slovesnosti ob odprtju TVU 2001 je v imenu Evropske zveze inštitutov za izobraževanje odraslih pozdravil gost iz Zvezne republike Nemčije, dr. Ekkehard Nuissl von Rein, in med drugim dejal:

“Vseživljenjsko učenje je velik izziv za vso Evropo, ne le za Slovenijo, in navdušen sem nad razvojem, ki smo mu priča na tem področju. Poglejmo samo perspektive, ki smo jih odprli z Memorandumom o vseživljenjskem učenju. Na izhodiščih, ki jih je Memorandum ponudil, so potekale razprave v vseh evropskih državah, tudi v Sloveniji.

V Nemčiji smo v času razprave izoblikovali naslednje cilje:

- *Bolj se bomo posvetili izobraževanju za aktivno državljanstvo, a ne le zato, da bi povečali vključenost (participacijo), ampak tudi zato, da bi spodbudili medsebojno spoznavanje in zbliževanja med pripadniki različnih kultur. Prepričani smo namreč, da je to za demokracijo in njen nadaljnji razvoj zelo pomembno.*
- *S primerno strategijo in programi izobraževanja bomo omogočili večjo oz. lažjo zaposljivost v širšem smislu, kar pomeni, da bomo morali upoštevati zahteve na trgu delovne sile.*
- *Razvili bomo paleto izobraževalnih programov, namenjenih osebnostnemu razvoju. Posameznik naj bi se imel možnost nenehno izpopolnjevati, da bi razvijal svoje interese in ustvarjalnost ter utrjeval občutek vrednosti lastne eksistence. Ta vidik vseživljenjskega učenja se nam zdi še pomembnejši od aktivnega državljanstva.*

Vseživljenjsko učenje mora biti zasnovano tako, da so ljudje, ki se želijo izobraževati, deležni spodbude in podpore; da se s strategijo vseživljenjskega učenja borimo tudi proti socialni izključenosti; da udeležence programov naučimo, kako se učiti; in – vsekakor ne nazadnje - da so za to področje zagotovljena potrebna finančna sredstva.

Pri uveljavljanju kulture učenja imajo dandanes zelo pomembno vlogo učitelji in sredstva javnega obveščanja. Razvoj bo šel v pravo smer le, če bo temeljil na

ponudbi kakovostnih informacij! Da bi povečali dostopnost, moramo razviti tudi kakovostno svetovanje, podpirati sodelovanje med inštitucijami, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih, ter izobraževati izobraževalce.

Prav središča, kakršno je tudi Andragoški center Slovenije, bi morala v spletu omenjenih nalog odigrati pomembno vlogo, saj povezujejo teorijo s prakso.

Evropska zveza inštitutov za izobraževanje odraslih ima 17 članic, med njimi sta tudi Nemški inštitut za izobraževanje odraslih in Andragoški center Slovenije, veseli pa smo lahko, da se vseživljenjsko učenje uveljavlja tudi v drugih okoljih. Čedalje več je držav, v katerih se zavedajo pomena učenja in njegove prisotnosti v vseh življenjskih obdobjih.

Cilj naših prizadevanj ni samo družba znanja, temveč tudi samo učenje kot proces, torej učeča se družba.”

2. poglavje: Poročilo o izpeljavi projekta TVU 2001

★ Priprave na TVU 2001

Teden vseživljenjskega učenja kot festivalska prireditev, ki zajema domala vso Slovenijo, zahteva od Andragoškega centra Slovenije vsestranske in temeljite priprave, nenehno koordinacijo in intenzivne stike z izvajalci, računalniško podporo, prisotnost v sredstvih javnega obveščanja in pripravo lastnega programa z osrednjo prireditvijo – slovesnim odprtjem Tedna, podelitvijo priznanj ACS za izjemne dosežke na področju izobraževanja odraslih ter strokovnim prispevkom – zdaj že tradicionalnim andragoškim kolokvijem.

Temelj TVU 2001 je bil postavljen s pripravo delovnega načrta¹, oblikovanega s pomočjo izkušenj in evalvacij projekta iz minulih let. Načrt Tedna je na svoji prvi seji, 6. junija 2001, potrdil Nacionalni odbor - NO TVU², odgovoren za načrtovanje, izpeljavo in razvoj projekta ter za usklajevanje interesov med izvajalci in področnimi ministrstvi.

Posebnost načrta TVU 2001 je bila namera vzpostaviti mrežo koordinatorjev in jih usposobiti z namenom, da bi dobil TVU na krajevni ravni nov zagon. Druga novost, ki

¹ Načrt je bil pripravljen v skupini ACS za izpeljavo TVU 2001, katere sestavo objavljamo v PRILOGI 1.

² Sestavo NO TVU objavljamo v PRILOGI 1.

je pomenila nadgradnjo naloge, zastavljene že v letu 2000, je bila zagotavljanje ustrezne računalniške podpore za neposreden vnos podatkov o izvajalcih in programih prek interneta, s tem pa tudi za oblikovanje spletnega koledarja prireditev TVU 2001.

Sklep NO TVU je bil tudi, da je potrebno spodbuditi izvajalce k natančnejšemu spremljanju števila udeležencev in doslednejšemu izpolnjevanju ter vračanju anket, ki jih izvajalcem posreduje Andragoški center in so osnova za pripravo evalvacije.

Sprejeta je bila pobuda, da je potrebno v dogajanje TVU bolj neposredno pritegniti vladne službe vseh tistih ministrstev, ki imajo v svojem programu naloge s področja izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja, ter Gospodarsko zbornico Slovenije.

Med sklepi je bila tudi namera, da se poišče možnost za podelitev priznanj (plaket) tistim izvajalcem TVU, ki v projektu vztrajajo že peto ali celo šesto leto, se pravi od začetka prirejanja festivala učenja.

Načrt Tedna je na septembrski seji sprejela tudi Vlada RS in potrdila svoje pokroviteljstvo nad TVU 2001.

★ **Priprave na podelitev priznanj Andragoškega centra Slovenije za posebne dosežke pri učenju odraslih v Sloveniji za leto 2001**

Vsestranske in obsežne priprave so potrebne tudi za izpeljavo podelitve priznanj ACS. Načrtujemo in izvajamo jih z zavestjo, da so prav uspešni učenci oz. učitelji in izobraževalna okolja tisti vzgledi, ki pritegnejo in motivirajo omahljive za nove korake na poti učenja.

Delovna skupina³ pod vodstvom Melanije Končina se je dela lotila že marca in ga opravila v več korakih: pripravila je razpisno dokumentacijo, objavila razpis za priznanja in se lotila široko zasnovane animacije javnosti (predvsem z objavami v časnikih in nekaterih glasilih; animirali smo predlagatelje iz prejšnjih let, katerih varovanci še niso bili izbrani).

Na razpis, ki je bil odprt od 10. aprila do 10. maja 2001, se je odzvalo 48 predlagateljev.

Med 45 veljavnimi je bilo:

- za priznanje iz kategorije učečih se posameznikov - 9 predlogov,
- za priznanje iz kategorije učečih se skupin - 6 predlogov,

³ Sestavo objavljamo v PRILOGI 1.

- za priznanje iz kategorije izobraževalcev (posamezniki, društva, organizacije, lokalne skupnosti, podjetja) - 30 predlogov.

23. maja 2001 se je komisija za podeljevanje priznanj ACS v sestavi dr. Vida A. Mohorčič Špolar, mag. Jože Miklavc, dr. Alenka Šelih, Metka Svetina, mag. Ester Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek odločila za podelitev 14 priznanj⁴ (5 v prvi, 4 v drugi in 5 v tretji kategoriji; v vsaki je mogoče podeliti največ 5 priznanj).

V prvem tednu junija 2001 smo poslali obvestilo o odločitvi komisije vsem dobitnikom priznanj in njihovim predlagateljem, drugi predlagatelji pa so prejeli pismo z zahvalo za udeležbo in povabilom na naslednji razpis.

Promocija dobitnikov priznanj ACS 2001

Promocijska vrednost "primerov dobre prakse", kar dobitniki priznanj s svojimi življenjskimi zgodbami in strokovnimi dosežki nedvomno so, je že pregovorna, zato naloge ne bomo posebej utemeljevali. Načrt promocije je predvideval čim bolj vsestransko prisotnost v tiskanih medijih – podobno kot lani, večjo prisotnost v dnevno-informativnih programih radija ter prodor na TV ekrane.

★ Priprave na 5. andragoški kolokvij v znamenju spreminjajoče se narave dela

Pri načrtovanju vsebine andragoškega kolokvija smo izhajali iz vprašanja, katero področje izobraževanja odraslih potrebuje v tem trenutku dodatno strokovno spodbudo. Menili smo, da je posebne pozornosti potrebno izobraževanje odraslih v gospodarstvu, ki se mora odločiti za pomemben korak naprej, ali pa bo priložnost zamudilo. **5. andragoški kolokvij**, kot osrednji dogodek strokovnega programa TVU 2001 na državni ravni, naj bi bil torej uglasen na temo **Izobraževanje odraslih in spreminjajoča se narava dela**.

K sodelovanju smo povabili predstavnike socialnih partnerjev: vlade, andragoške stroke, gospodarstva, sindikatov, univerz in podjetij oz. podjetniških združenj.

V ospredje smo postavili dve vprašanji:

- Kakšne so možnosti uresničevanja koncepta "učče se organizacije" glede na vse večji razkorak med izobraženimi in neizobraženimi v spreminjajoči se naravi dela?
- Ali in kako lahko aktivnejši odnos do človeških virov v podjetjih vpliva na razmerja moči med zaposlenimi, menedžmentom in lastniki, ali, poenostavljeno rečeno, med delom in kapitalom?

⁴ Imenski seznam dobitnikov priznanj ACS 2001 objavljamo v PRILOGI 3.

★ Promocija vseživljenjskega učenja

Oktober je mesec sončnih barv in veselja ob pobiranju sadov narave in človeškega dela, zato ni naključje, da se na Slovenskem prav oktobra, v festivalsko zasnovanem Tednu vseživljenjskega učenja, veselimo tudi sadov znanja in učenja. V programu Tedna, ki spleta vsako leto bolj gosto mrežo prireditev po vsej državi, ima možnost sodelovati prav vsakdo, bodisi kot ponudnik znanja, učnih programov, informacij, veščin, storitev ali pa preprosto kot udeleženec festivalskih dogodkov, kot radovedni, ukaželjni občan.

Teden vseživljenjskega učenja je sam po sebi promocijsko uglašen, saj je njegov temeljni namen uveljavljati Slovenijo kot "učečo se deželo"! Vendar pa bi projekt ostal sam sebi namen, če ne bi segel v vse, tudi najodročnejše kraje in v zamejstvo, če ne bi pritegnil ljudi vseh slojev, ne glede na predznanje, stopnjo izobrazbe, razvitost okolja, iz katerega izhajajo, zaposlitveni položaj, denarne možnosti in druge okoliščine, ki pogojujejo vključevanje v izobraževalne dejavnosti ali posredovanje znanja. Prebujanje radovednosti je temeljna naloga Tedna, zato je tudi sam potreben promocije, da bi pritegnil čim širši krog izvajalcev in udeležencev.

★ TVU na domačih spletnih straneh in v TVU-Novičkah

Utrip časa, v katerem živimo, zahteva nenehno obveščanje in izmenjavo podatkov kot eno najpomembnejših storitev, saj nam le jasna, lahko dostopna in večplastna informacija omogoči, da ustrezno načrtujemo svoje dejavnosti.

Zlata medalja za spletno stran (<http://tvu.acs.si>)

Za kakovostni premik na tem področju smo se v TVU odločili pred dobrima dvema letoma, ko smo sklenili, da klasične oblike (tiskano glasilo TVU-Novičke, plakati, zloženske, prijavnice, dopisni papir, logo, tiskani koledar prireditev ipd.) nadgradimo oz. podpremo s prenosom dobršnega dela obveščanja in stikov z izvajalci na prenovljene spletne strani. Ustvarjalci spletne strani TVU, David Fartek (grafična zasnova), Damijan Uršič (grafični vmesnik) in računalniški mojster Franci Lajovic so se naloge lotili ne le strokovno, temveč tudi z navdušenjem, zato je sad njihovega dela v veselje ne le nam – ožjemu in najširšemu krogu uporabnikov, temveč tudi njim samim, saj je spletna stran TVU v decembru 2000 prepričala celo mednarodno zasedbo strokovnjakov za spletne komunikacije, ki so ji dodelili zlato medaljo (Golden Web Award). Urednica spletne strani v tem obdobju je bila mag. Maja Korošak, spomladi 2001 pa jo je v tej vlogi nasledila Nevenka Kocijančič.

Do Koledarja prireditve le prek interneta!

Festivalsko dogajanje je doslej vsako leto spremljal poseben koledar prireditve, ki smo ga pripravili na Andragoškem centru za izvajalce po vsej Sloveniji. V letu 2000 smo začeli pripravljati program, ki je – dopolnjen - omogočil ne le objavo koledarja na spletnih straneh, pač pa (s posebno kodo, ki je bila vročena posameznemu izvajalcu) tudi neposredni vnos podatkov o prireditvah in soustvarjalcih programa TVU 2001.

Septembra smo bili samim sebi in oblikovalcem naših spletnih strani resnično hvaležni za uspešno opravljeno nalogo, saj smo se morali zaradi manjšega priliva denarja, namenjenega infrastrukturnim dejavnostim, odpovedati natisu koledarja festivalskih prireditve, stenskega koledarja ACS z (obljubljeno) objavo fotografij, nagrajenih v natečaju TVU 2000, ter eni številki TVU-Novičk. Tako so si izvajalci TVU po vsej Sloveniji lahko pomagali le s koledarjem v elektronski obliki (<http://tvu.acs.si/koledar>).

Festivalska “razpravljalnica”

Teden vseživljenjskega učenja je namenjen prav vsakemu državljanu, zato ima vsakdo tudi pravico do potrebnih informacij, ki mu bodo omogočale, da se bo odločal o dejavnem ali pasivnem sodelovanju v TVU. Središča, namenjena svetovanju in obveščanju, so resda že začela vznikat, vendar jih najdemo le v nekaterih regionalnih središčih, zato se nam je zdelo nujno, da sami odpremo svetovalni kotiček, TVU-razpravljalnico, na naših spletnih straneh (<http://tvu.acs.si/razprava>).

Glede na izkušnje, ki smo jih s svetovanjem pridobili doslej, smo pripravili tudi odgovore na najpogosteje zastavljena vprašanja: Kaj je TVU? Zakaj TVU? Kdo se lahko prijavi kot izvajalec? Katere prireditve spadajo v TVU? Kdaj in kje se dogaja TVU? Kdo prireditve financira? Kakšna je vloga Andragoškega centra v TVU? Kaj sestavlja enotno promocijsko gradivo Tedna? S kom se povežem, če želim sodelovati?

Festivalsko glasilo v slovenskem in angleškem jeziku tudi na internetu

Glasilo festivala učenja, TVU-Novičke, je v letu 2001 izšlo dvakrat. Ko boste brali tole poročilo in evalvacijo izpeljave celotnega projekta, pa bo pred vami tudi zadnja, tretja številka TVU-Novičk za leto 2001.

Angleške LLW-Novičke 1/2001 so našim prijateljem po svetu sporočile, kakšne izkušnje smo pridobili s festivalom učenja v letu 2000 in kakšne načrte imamo v letu, ki je bilo pred nami. Vsebinsko TVU-Novičk in LLW-Novičk objavljamo tudi na spletni strani (<http://tvu.acs.si/novicke>).

★ TVU in sredstva javnega obveščanja

Novinarska konferenca

Zaradi izkušenj iz minulih let smo se z mešanimi občutki lotili priprav na novinarsko konferenco pred formalnim začetkom TVU, saj smo bili vajeni, da je bilo v prostoru več teh, ki smo predstavljali program in cilje Tedna, kot onih, ki naj bi o tem obveščali širšo javnost. Vendar smo bili prijetno presenečeni, saj je bilo na tiskovni konferenci zastopanih kar 9 uredništev: dve televizijski, 5 časopisnih, STA, novinarka Radia Slovenija pa je bila edina predstavnica radijskih programov.

Ob drugih pomembnejših dogodkih TVU nismo prirejali novinarskih konferenc, smo pa pošiljali obvestila ter različno gradivo novinarjem; povabili smo jih tudi na spletno slovesnost, Prednovoletno srečanje prijateljev/izvajalcev TVU.

TVU prek radijskih valov z vidika ACS

Letos se lahko veselimo dveh premikov, ki smo si jih v minulih petih letih zaman želeli: prisotnosti v najbolj poslušanih programih radia in prodora na TV ekrane.

Najodmevnejše radijske predstavitve TVU so bile na Radiu Slovenija, ki je v svojem jutranjem 1. programu vsak dan (od 13. do 20. oktobra 2001) animiral javnost s predstavitvami dobitnikov priznanj ACS in dogodkov, izbranih iz internetnega koledarja prirediteljev. S tem je ne le obvestil poslušalce, da se lahko udeležijo dogodkov TVU, temveč tudi pokazal na paleto različnih možnosti, opozoril na prireditve po vsej Sloveniji, predvsem pa je pomembno, da so novinarji razumeli bistvo Tedna, ki je v prebujanju radovednosti.

Dogodki Tedna so odmevali tudi v programih zasebnih in regionalnih radijskih postaj, kjer so bile – kot vsa leta doslej – v ospredju krajevne prireditve festivala učenja, vendar so nekatera uredništva vendarle pripravila tudi širše osvetlitve pomena TVU. Največkrat so se odločali za pogovore s koordinatorji oz. izvajalci TVU.

Prodor na TV ekrane

Eden največjih dosežkov Tedna vseživljenjskega učenja 2001 je prisotnost Tedna in njegovih sporočil v televizijskih programih, kamor smo si že več let zaman želeli prodrati. Vemo namreč, da je televizija s svojim vsestranskim učinkom na gledalce najmočnejši oblikovalec javnega mnenja, zato je vstopanje vrednot vseživljenjskega učenja v slovenske domove prek TV ekranov resnično dobrodošla pridobitev TVU 2001.

Cilj je bil načrtovan. V prvem tednu oktobra je bil dokončan videofilm avtorja Boštjana M. Jambreka s predstavitvami življenjskih zgodb dobitnikov priznanj ACS in presnet na različne nosilce glede na predvideno zahtevnost oz. obliko predvajanj (na beta, DV in SVHS kasetah za predvajanje na zasebnih in regionalnih televizijah ter na DV in VHS kasetah za predvajanje v okviru prireditve Tedna pri različnih izvajalcih po vsej Sloveniji). Za predstavitev videoportretov se je odločilo kar devetnajst televizij, tako da so bile zastopane vse regije (2 na Gorenjskem, 4 v Prekmurju, 2 na Dolenjskem, 2 v Posavju, 3 na Notranjskem, 1 v Ljubljani, 1 na Primorskem in 4 na Koroškem).

Večinoma so se odločali za predstavitve dobitnikov priznanj s svojega območja, le ljubljanska TevePika in kranjska Tele-TV Kranj (GTV) sta poleg posameznih portretov predstavili tudi celoten videofilm, kar pomeni, da je samo TevePika (80% pokritost Slovenije s signalom in prenos prek interneta) s pomočjo videofilma posredovala v slovenski prostor najmanj 8 informacij o kulturi učenja. Upoštevati pa moramo, da je bil prav videofilm marsikje povod za predstavitve regionalnih programov TVU, za strokovna omizja, intervjuje in reportaže s prireditvenih prostorov. V njih so poleg delavcev Andragoškega centra sodelovali tudi koordinatorji TVU, podjetnejši izvajalci, pa tudi dobitniki priznanj⁵.

Promocija festivala učenja v tiskanih medijih

Še vedno ne moremo biti zadovoljni s prostorom, ki ga dogodkom TVU namenja dnevni tisk, saj se – kljub prizadevanjem – nismo uspeli z nobenim uredništvom dogovoriti za natis posebne priloge, posvečene festivalu učenja oz. “Sloveniji, učeči se deželi”. Vendar je tudi tu opaziti več posluha za vprašanja izobraževanja, pismenosti in kulture učenja. Med osrednjimi dnevniki je največ zapisov o TVU priobčil Večer, ki tudi sicer redno spremlja projekte vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih. Več prostora kot lani so kulturi učenja namenili v časniku Delo. V osrednjem slovenskem dnevniku je TVU (po naši presoji) sicer še vedno premalo navzoč, a premika smo kljub temu veseli. Najtrši oreh je Dnevnik, s katerim nam še ni uspelo vzpostaviti sodelovanja.

Regionalni časniki in krajevna glasila so bili – podobno kot že prejšnja leta – odprti za sodelovanje, zadovoljni pa smo lahko tudi s prisotnostjo v revijalnem tisku⁶.

⁵Natančneje podatke o promociji prek TV objavljamo v poglavju Analiza TVU 2001, na str.: 41–44

⁶Prisotnost TVU v tiskanih medijih je izčrpnjeje predstavljena v poglavju Analiza TVU 2001, na str.: 41–44

★ Prireditve TVU 2001 v organizaciji Andragoškega centra Slovenije⁷

★ Na osrednji slovesnosti smo se z Veterani zavrteli v TVU 2001

Za slovesni uvod v festivalsko dogajanje Tedna vseživljenjskega učenja smo se v ponedeljek, 15. oktobra, zbrali v Festivalni dvorani Mercurius (BTC) v Ljubljani. Na slovesnost smo povabili dobitnike priznanj in njihove predlagatelje, predstavnike vlade, izvajalce programa TVU, donatorje in predstavnike Andragoškega centru sorodnih ustanov za izobraževanje odraslih iz tujine.

Predsednik Vlade Republike Slovenije, dr. Janez Drnovšek, je zbranim na slovesnosti poslal pozdravno pismo⁸. Uvodne misli o pomenu vseživljenjskega učenja so udeležencem prireditve namenili tudi mag. Mirko Zorman, državni sekretar v Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport, mag. Staša Baloh Plahutnik, državna sekretarka z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, v imenu Evropske zveze inštitutov za izobraževanje odraslih pa je imel pozdravni nagovor dr. Ekkehard Nussel von Rein⁹, direktor Nemškega inštituta za izobraževanje odraslih v Frankfurtu (Deutsches Institut für Erwachsenenbildung, Frankfurt a. M.).

Slovesnost je bila združena s počastitvijo 10-letnice delovanja Andragoškega centra Slovenije, ki ga je leta 1991 ustanovila Vlada RS, da bi spodbudila razvoj izobraževanja odraslih. Razmislek o pomenu ustanove za razvoj kulture učenja na Slovenskem je prispevala dr. Vida A. Mohorčič Špolar, direktorica ACS.

Na slovesnosti smo podelili priznanja Andragoškega centra Slovenije za izjemne osebne, strokovne in promocijske dosežke na področju vseživljenjskega učenja in izobraževanja odraslih. Uvodno poročilo je v imenu komisije podal dr. Stane Vlaj. Slovesno izročanje listin in knjižnih nagrad je spremljalo predvajanje videofilma s portreti oz. življenjskimi zgodbami nagrajencev. Med skupinami, ki so prejele priznanje ACS 2001, je bila tudi folklorna skupina Veterani ŽKUD Tine Rožanc, ki je prireditev obogatila s svojimi Ribniškimi plesi.

Razstava promocijskega gradiva izvajalcev TVU iz vse Slovenije

Obiskovalcem uvodne prireditve – kar 200 se jih je zbralo na naši slovesnosti – smo namenili tudi priložnostno razstavo promocijskih gradiv najrazličnejših izvajalcev iz vse Slovenije, natisnjenih posebej za potrebe Tedna vseživljenjskega učenja 2001

⁷ Seznam prireditev ACS s koledarjem dogodkov objavljamo v PRILOGI 2.

⁸ Pismo dr. Janeza Drnovška objavljamo v uvodnem delu TVU-Novičk.

⁹ Pozdravne besede gosta iz ZR Nemčije objavljamo v uvodnem delu TVU-Novičk, medtem ko besedil uvodnih nagovorov mag. Mirka Zorman in mag. Staše Baloh Plahutnik do zaključka redakcije nismo prejeli in jih zato – žal – tudi nismo mogli natisniti.

ali namenjenih predstavitvi letošnjih dobitnikov priznanj Andragoškega centa. Na ogled so bile tematske knjižice, zloženske, lepaki, letaki, koledarji prireditev, časopisne priloge, objave v glasilih ter promocijsko gradivo Andragoškega centra (TVU-Novičke, plakati, info-kocke, videokasete).

Donatorji knjižnih nagrad dobitnikom priznanj ACS 2001

Podeljevanje priznanj Andragoškega centra Slovenije za izjemne dosežke pri učenju odraslih je naravnano promocijsko, cilj razpisa je popularizacija kulture vseživljenjskega učenja. Glede na simbolično naravo priznanj Andragoški center ni ustanovil nobenega nagradnega sklada, zato je ena naših obveznosti tudi pridobivanje donatorjev. Z njihovo pomočjo damo priznanjem dodatno razsežnost. Praviloma namreč podarjamo knjige, ki že same po sebi prebujajo radovednost in omogočajo novo izkušnjo na področju vseživljenjskosti učenja.

V letu 2001 so se na našo prošnjo, da bi prispevale knjižna darila, odzvale štiri ugledne slovenske založbe: Mohorjeva družba iz Celja oz. Celovca ter Mladinska knjiga in Rokus iz Ljubljane. Skupaj so našim nagrajencem podarile kar 40 publikacij. Tako smo lahko primerno obdarili tudi štiri dobitnike priznanj ACS iz druge kategorije, v kateri so bile številčne in po sestavi zelo raznorodne skupine (Društvo keramikov Gaja, novinarji z Univerze za tretje življenjsko obdobje, Društvo za razvoj podeželja Kapele in veteranska zasedba ŽKUD Tine Rožanc).

Na osrednji slovesnosti ob odprtju TVU 2001 je v imenu donatorjev dobitnike priznanj nagovoril Matija Remše, predstavnik Mohorjeve družbe Celje.

★ 5. andragoški kolokvij na temo Izobraževanje odraslih in spreminjajoča se narava dela

V središču pozornosti razpravljalcev je bilo vprašanje, kako odgovoriti na izzive s preloma stoletja, ko so se spremenila pravila igre v gospodarstvu, nova pa še niso povsem utečena.

Predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije, **mag. Samo Hribar Milič**, je izpostavil dve ugotovitvi, ki bi ju pri iskanju rešitev morali upoštevati, in sicer:

- kapital nima domovine - gre namreč tja, kjer ima boljše pogoje za rast (bolj usposobljene kadre, fleksibilnejše razmere na trgu delovne sile ter dostop do novega kapitala, trgov, komunikacij in infrastrukture);
- manj izobraženi ljudje, sodelujoči na trgu delovne sile, niso motivirani za izobraževanje oz. dodatno usposabljanje!

To nas usmerja k razmišljanju o ukrepih, ki bi jih morali zagotoviti, da bi v izobraževanje pritegnili tudi manj izobražene. Zaposleni v gospodarstvu so se namreč (v povprečju) izobraževali manj kot devet let in pol, večina manj izobraženih (predvsem starejših od 40 let) tudi nima pravih spodbud za izobraževanje. Ta skupina je na trgu dela nekonkurenčna in zato obsojena na brezposelnost. Z vstopom v Evropsko unijo bodo zahteve na trgu dela le še večje, zato so vlaganja v izobraževanje odraslih veliko prenizka in premalo načrtovana.

Predstavniki Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, **Dušan Semolič**, je govoril o pomenu soupravljanja in socialnega partnerstva. V razvitih gospodarskih sistemih so zagotovljeni nenehni stiki med zaposlenimi in vodstvi podjetij; zaposleni so o poslovanju dobro obveščeni, dobrodošli so predlogi za izboljšave, kar pripomore k ustvarjanju pozitivne delovne klime, občutka pripadnosti in soodgovornosti. Socialno partnerstvo je pomembno zaradi kooperativnih odnosov med vodstvom in zaposlenimi, spodbujanja k učenju, znanju in inovacijam, k boljši organizaciji vodenja in proizvodnega programa, vse to pa se odraža v večji dodani vrednosti. Uresničitev koncepta socialnega partnerstva naj bi bila pogoj za doseganje prostega pretoka delovne sile kot četrte svoboščine v okviru Evropske unije.

Predstavniki državnih struktur, **Mateja Mešl** in **Betka Skuber**, sta predstavili Zakon o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah, ki posameznikom – kljub pomanjkljivi izobrazbi - omogoča pridobivanje novih (pre)kvalifikacij. Pomemben korak k uresničevanju tega zakona je razvijanje modularnega sistema pridobivanja znanj in veščin, s čimer je zagotovljena večja fleksibilnost delovne sile.

Sledilo je nekaj predlogov za doseganje večje prilagodljivosti, usposobljenosti in konkurenčnosti delovne sile, npr.: uresničevanje koncepta “učeeče se organizacije”, ki ga je predstavil **mag. Marjan Peršak** z Inštituta za razvoj učečega se podjetja, predstavitev standarda Vlagatelj v ljudi ter projekta Individualni izobraževalni račun, o katerih je govoril **mag. Peter Beltram** (ACS).

Ugotovitev omizja je bila, da so države, ki so sposobne doseči večjo povezanost socialnih partnerjev, uspele narediti v enakem časovnem obdobju večji korak v razvoju in dosegajo boljše rezultate ne samo z varčevanjem in naložbami, temveč tudi z vlaganjem v znanje.

V drugem delu kolokvija se je razvila razprava. V središče je bil postavljen paradoks med relativno razvito mrežo ponudnikov izobraževanja in njihovo paleto programov ter nizko motivacijo za učenje, predvsem nekvalificirane ali nizko kvalificirane delovne sile. Pomembna je ugotovitev, da so zaposleni z nižjo izobrazbo deležni najmanj denarne pomoči delodajalcev, po drugi strani pa delodajalci podpirajo skoraj tri četrtine izpopolnjevanja bolj izobraženih. Poleg denarne podpore

delodajalcev imajo bolj izobraženi tudi večjo finančno podporo države (25% udeležba države), medtem ko država pokrije le okoli 16% stroškov usposabljanja najmanj izobraženih odraslih! Ciljne skupine za sofinanciranje bi torej morali obravnavati bolj selektivno, razviti bi morali sistem motivacij in zagotoviti tudi druge oblike podpore tistim, ki so se pripravljene izobraževati.

Andragoški kolokvij je pritegnil okrog 40 udeležencev. Poleg vabljenih razpravljalcev so prišli strokovnjaki z Urada za šolstvo, ljudskih univerz, zasebnih izobraževalnih ustanov, Filozofske fakultete v Ljubljani, Zavoda RS za šolstvo, Centra za poklicno izobraževanje, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter z Ministrstva za gospodarstvo.

Prispevki udeležencev 5. andragoškega kolokvija bodo objavljeni v posebni publikaciji. Za pokušino le misel **Dušana Semoliča**: *“Ni podjetja, pa tudi ne države, ki bi lahko nekatere ključne probleme reševala zgolj s peščico, sicer zelo pametnih in razgledanih ljudi, ki so na čelu nekega podjetja ali države. Po izkušnjah evropskih držav in uspešnih podjetij je to pomembni pogoj, vendar pa so pomembni tudi dialog, konsenz, socialno partnerstvo in vrednote, ki spodbujajo ustvarjanje bolj inovativne organizacijske kulture. Besedi demokracija in solidarnost ne smeta biti tuji v tej diskusiji, znanje pa ne privilegij bogatih.”*

★ Vpetost TVU 2001 v mednarodne povezave

★ Sodelovanje Slovenije in ACS v projektu EBIS

Lanski Teden vseživljenjskega učenja v Sloveniji je bil izjemen zaradi mednarodne udeležbe na 4. andragoškem kolokvijju in številčne zasedbe gostov iz Jugovzhodne Evrope, ki jih je Andragoški center Slovenije gostil v okviru mednarodnega projekta EBIS (Erwachsenenbildung in Suedosteuropa - Izobraževanje odraslih v Jugovzhodni Evropi; projekt koordinira IIZ/DVV - Inštitut za mednarodno sodelovanje pri Nemški zvezi ljudskih univerz iz Bona). Sodelovanje, vzpostavljeno v okviru TVU 2000, se je v letu 2001 nadaljevalo. Za nadaljnjo pomoč in sodelovanje sta nas zaprosila dva Urada IIZ/DVV. Tako smo botrovali nastajanju drugega festivala učenja v Bosni in Hercegovini in prvega v Albaniji. Prvič so festival učenja pripravili tudi v Jugoslaviji in v Bolgariji ter drugič v Romuniji. Hrvaška in Makedonija svoj prvi tovrstni projekt načrtujeta v letu 2002.

★ Skupna spletna stran vseh festivalov učenja v svetu

Unescov Inštitut za izobraževanje v Hamburgu, ki je lani vodil priprave na Mednarodni teden učenja odraslih (udeleževali smo se ga tudi Slovenci), se letos za podobno prireditev ni odločil, je pa v juniju izpeljal e-posvet nacionalnih koordinatorjev festivalov učenja o tem, katere naj bi bile prihodnje skupne dejavnosti

v podporo mednarodnemu festivalu. Cilj, ki so ga izbrali za leto 2001, je bil vzpostaviti skupno spletno stran. Odprta je bila 8. septembra na internetnem naslovu: <http://www.unesco.org/education/uie/InternationalALW>.

Na spletni strani najdemo predstavitev nacionalnih festivalov učenja po svetu, povezave z njihovimi spletnimi stranmi (slovenski TVU je na lastnih spletnih straneh predstavljen že štiri leta, v slovenskem in angleškem jeziku, tako da je naš prispevek zagotovljen), koledar festivalov učenja in še marsikaj, iz celote pa lahko razberemo, da je Slovenija ena izmed prvih šestih, torej pionirskih držav v prirejanju festivalov učenja.

Načrti in naloge za prihodnost

O nadaljnji širitvi mednarodne razsežnosti festivalov učenja so se pogovarjali tudi udeleženci Šeste svetovne skupščine Mednarodnega sveta za izobraževanje odraslih (Sixth World Assembly of the International Council of Adult Education - ICAE) v Ocho Rios, Jamajka, 9. do 12. avgusta 2001. Zavzeli so se za nenehno izmenjavo informacij, izkušenj, primerov dobre prakse, za pripravo skupnega koledarja festivalov učenja, nadaljnjo uporabo e-foruma za stike med nacionalnimi koordinatorji, za skupno spletno stran in za pripravo videofilma o festivalih učenja po svetu.

★ **Mednarodna delavnica v Bruslju**

Prva priložnost za vnovično izmenjavo izkušenj in zamisli se je ponudila kaj kmalu - v Bruslju je namreč Unescov Inštitut za izobraževanje v sodelovanju z Evropsko komisijo in organizacijama NIACE, Velika Britanija, ter Lire et Ecire, Belgija, organiziral seminar z naslovom: Demokratizacija vseživljenjskega učenja: orodja in strategije. Seminar je bil prednostno namenjen srečanju nacionalnih koordinatorjev evropskih festivalov učenja (21 držav). Predstavljen je bil sintetični pregled stanja na področju organiziranja tovrstnih manifestacij v Evropi, pripravljen na temelju vprašalnika, na katerega je v novembru 2001 odgovorilo 19 nacionalnih koordinatorjev, med njimi tudi Andragoški center Slovenije. Naš Teden vseživljenjskega učenja je bil v pregledu nekajkrat izpostavljen, omenjene so bile bogate izkušnje Andragoškega centra in prijateljev TVU ter naša vloga pri širitvi festivalov učenja v jugovzhodni Evropi. Poleg predstavnikov iz Nemčije in Finske smo tudi mi dobili priložnost, da v plenarnem delu na kratko predstavimo naše izkušnje in dosežke. Rezultat kasnejšega dela v skupinah so bila skupna priporočila, ki med drugim zadevajo oblikovanje omrežja festivalov in nacionalnih koordinatorjev ter opredelitev nadaljnjih konkretnih nalog, kot so: dograjevanje in vzdrževanje skupne spletne strani, zagotavljanje pomoči s posredovanjem znanja in izkušenj ter denarja državam, ki s festivalom šele začenjajo. Seminar je bil odlična priložnost za neformalna srečanja z drugimi nacionalnimi koordinatorji in za medsebojno spoznavanje konceptov festivalov učenja v Evropi. Stkale ali utrdile so se vezi, ki bodo gotovo koristile pri nadaljnjem delu za projekt TVU na mednarodni ravni.

★ **Prireditve TVU 2001 po Sloveniji¹⁰**

V okviru TVU so najmočnejše zastopani predstavitveni dogodki, s katerimi želijo šole, zasebne izobraževalne ustanove, društva, študijski krožki, klubi, inštituti, kulturne ustanove ali posamezniki predstaviti programe, ki jih izvajajo in za katere želijo navdušiti obiskovalce.

Najbolj priljubljene med ljudmi so delavnice, na katerih se je mogoče česa neposredno učiti oz. izkusiti, posebno še, ker so v času trajanja festivala brezplačne. Prevladujejo delavnice oblikovanja gline/keramike, slikanja na steklo ali svilo, klekljanja, rezbarjenja, pa slikarske, glasbene in računalniške delavnice, testiranja stopnje različnih znanj, tematska srečanja v obliki okroglih miz, razprav in izmenjave izkušenj, dobro obiskani so potopisni prikazi, priljubljena pa so tudi predavanja, povezana s potrebami vsakdanjika (iskanje zaposlitve, samozaposlovanje, podjetništvo, samorazvoj, duhovna znanja ipd.).

V Tednu vseživljenjskega učenja je bilo tako ljudem na voljo okrog 3.400 zanimivih dogodkov, ki jih je soustvarjalo več kot 550 izvajalcev.

Mnogim izvajalcem TVU po Sloveniji veliko pomeni, če se njihovih prireditev udeležijo tudi predstavniki Andragoškega centra kot pobudnika in nacionalnega koordinatorja Tedna, zato je del naših nalog vedno tudi zunaj matične ustanove.

★ **Dogodki, usklajeni z Evropskim letom jezikov**

Dogajanje v okviru TVU 2001 je bilo tudi v znamenju Evropskega leta jezikov, ki sta ga – v sodelovanju z UNESCO - razglasila Svet Evrope in Evropska unija. Leto 2001 je bilo tako namenjeno prebujanju zavesti o pomenu jezikovnega znanja in postavljanju temeljev za izobraževalno in promocijsko delo v prihodnje.

Animacijske jezikovne delavnice, testi znanja, svetovanje in predstavitve programov so bile že doslej dobro zastopana stalnica v programih TVU, letos pa so bile te dejavnosti še posebej poudarjene. Glede na poročila izvajalcev in internetni koledar prireditev predvidevamo, da je bilo tovrstnih dogodkov okrog 10% vseh prireditev.

★ **Videodogodki**

Promocijo, povezano s predvajanjem videofilma, smo zastavili tako, da v animacijo za sodelovanje v programu TVU 2001 niso bile zajete le televizije, temveč tudi osnovne in srednje šole, knjižnice in ljudske univerze, vendar je bil tu odziv slabši od

¹⁰ Celostna predstavitev festivalskega dogajanja po Sloveniji je zajeta v poglavju Analiza TVU 2001, na str.: 22–56

pričakovanega. Našo zamisel so z izjemnim razumevanjem sprejeli v Zvezi tabornikov Slovenije, kjer so v okviru TVU organizirali informativno-izobraževalne dogodke, spremljane s predvajanjem videofilma, v vseh svojih enotah po Sloveniji.

Za našo ponudbo se je ogrelo le 5 osnovnih šol, Slovenski licej iz Trsta in 3 knjižnice, vsi pa so bili z videodogodkom zelo zadovoljni, posebno še v šolah, kjer so ugotovili, da lahko kaseto uporabijo tudi pri delu s starši ter pri pouku družboslovja, psihologije in izbirnih vsebin. Take odmeve smo prejeli iz Trsta, Preske in Pišec, od koder nam sporočajo: *“Ob Tednu vseživljenjskega učenja smo izvedli uro Rastem. Boljšam se. Prikazali smo vaš film o nagrajencih in se pogovarjali z delavko naše šole, ki je nedavno končalo šolanje ob delu... Uro bomo ponovili tudi za starše na prihodnjem roditeljskem sestanku.”* (Rut Zlobec, učiteljica na OŠ Maksa Pleteršnika Pišce).

Kot obogatitev siceršnjega programa TVU so uporabili videofilm na devetih ljudskih univerzah in v dveh drugih izobraževalnih ustanovah. Tako smo s pripravo videokasete zagotovili okrog 30 dodatnih prireditev TVU pri izvajalcih na terenu.

★ **Sklepne dejavnosti TVU 2001**

★ **Zbiranje povratnih informacij s pomočjo ankete in evalvacija projekta**

V sklepnem obdobju, v katerem namenjamo osrednjo pozornost ovrednotenju dogajanja in oblikovanju pobud za prihodnost, smo (najintenzivneje novembra) zbirali povratne informacije, ki so nam jih posredovali izvajalci TVU. Že pred samim začetkom Tedna smo pripravili zanje posebno anketo in jih prosili, naj si jo temeljito ogledajo in se ustrezno pripravijo za spremljanje in beleženje podatkov, po katerih povprašujemo: vrsta prireditve, komu je dogodek namenjen, število udeležencev, njihovi odzivi ipd. Zbrane podatke smo uredili, tako da smo prve kazalce uspešnosti TVU 2001 lahko povzeli že za drugo sejo Nacionalnega odbora TVU in za pregled festivalskega dogajanja na Prednovoletnem srečanju prijateljev TVU.

★ **Seja Nacionalnega odbora TVU, odprta za javnost**

NO TVU se je sestal na svoji drugi seji 24. oktobra, da bi obravnaval poročilo o izpeljavi projekta TVU 2001, pa tudi že izhodišča za načrt TVU 2002. Ugotovljeno je bilo, da so priprave na TVU z vzpostavitvijo mreže koordinatorjev dosegle novo kakovostno raven (izjema je le Zasavje, kjer se kljub vključitvi koordinatorja ni nič premaknilo, spodbuden pa je premik v Prekmurju in deloma tudi v Posavju!), večja je bila animacija v matičnih okoljih, dosežena je bila večja prisotnost v medijih, nekoliko (a še vedno premalo) se je povečala udeležnost šol v TVU.

Neuresničene so ostale tiste t.i. vzporedne dejavnosti Tedna, ki se nanašajo na sodelovanje vladnih služb, delujočih pri ministrstvih, katerih naloge segajo tudi na področje izobraževanja (kultura, zdravstvo, okolje, kmetijstvo, zunanje zadeve), ki doslej še niso odkrila, da gre pri projektu TVU za promocijo učenja, ki je neločljivi del vsakega razvojnega načrta. Sklenjeno je bilo, da se s posebno pobudo ministrstvom skuša doseči, da bodo v razpisih za sofinanciranje dejavnosti vključeni tudi programi vseživljenjskega učenja. Posebno animacijo naj bi namenili ministrstvu za okolje, ki ima z zakonom predpisano nagrajevanje izobraževanja in dela na področju okoljske vzgoje. Poleg tega bi skušali doseči, da bi v letu 2002 pripravili poseben razpis, namenjen sofinanciranju koordinatorjev in izvajalcev TVU, ki bi ga objavila vsa ministrstva skupaj.

Ugotovljeno je bilo, da še vedno ostaja zunaj festivalskega dogajanja okrog 106 občin, zato je bil soglasno sprejet sklep, da se v občinah, v katerih ni nobene večje ustanove s področja izobraževanja odraslih, spodbudi ustanavljanje občinskih "intreteresno-izobraževalnih središč".

★ **Prednovoletno srečanje prijateljev festivala učenja in podelitev priznanj najzvestejšim izvajalcem TVU**

Srečanje prijateljev TVU je zdaj že tradicionalno sklepno dejanje Tedna, na katerem se zberejo izvajalci programov, koordinatorji in predstavniki področnih ministrstev, da bi ovrednotili opravljeno delo. Letos je bilo še posebej slovesno, saj smo vzeli pod drobnogled 6-letno pot, prehojeno v okviru projekta Teden vseživljenjskega učenja, in s podelitvijo spominskih plaket izrazili priznanje tistim izvajalcem programov, ki vztrajajo v projektu že šesto oz. peto leto zapored¹¹.

Srečanja se je udeležilo okrog 30 izvajalcev TVU. Slavnostna govornica je bila dr. Lucija Čok, ministrica za šolstvo, znanost in šport (predstavila je svoj pogled na vlogo ministrstva pri uresničevanju vizije "Slovenije, učeče se dežele"). Nekaj najpomembnejših izkušenj, ki smo jih pridobili v šestletnem prirejanju TVU, je nanizala mag. Zvonka Pangerc Pahernik (ACS), nacionalna koordinatorica Tedna, potem pa sta Olga Drogenik (ACS), voditeljica projekta, in mag. Jože Miklavc (MŠZŠ), predstavnik NO TVU, podelila priznanja izvajalcem, ki so sodelovali z ACS v popularizaciji in izpeljavi Tedna in s tem pomembno prispevali k širitvi kulture vseživljenjskega učenja.

Prednovoletno srečanje je dopolnjeval kulturni program, v katerem je z interpretacijo lastne poezije nastopil Tone Kuntner.

¹¹ Seznam dobitnikov priznanj za 6-oz. 5-letno sodelovanje objavljamo v PRILOGI 4.

★ Razstava fotografij na temo Življenje je učenje – naj bo veselo!, nagrajenih v natečaju TVU 2000

Natečaj za čim boljše fotografijo na temo rado-vednosti je Andragoški center Slovenije izpeljal v sodelovanju s Fotografsko zvezo Slovenije, Univerzo za tretje življenjsko obdobje iz Ljubljane ter Zavodom RS za šolstvo in šport. Udeležili so se ga lahko vsi odrasli državljani RS, ki se fotografiji posvečajo ljubiteljsko, pa tudi učenci osnovnih in srednjih šol.

V razpisnem roku je prispelo 81 fotografij. Komisija je opravila širši izbor za razstavo in ožji izbor 12 fotografij, ki si zaslužijo posebno priznanje¹².

Andragoški center Slovenije je bil dolžan – tako je bilo zapisano v objavi fotografskega natečaja – pripraviti razstavo fotografij. Odprl jo je Peter Pokorn, predsednik Fotografske zveze Slovenije, 14. decembra 2001 v prostorih Andragoškega centra Slovenije. Na slovesnost smo povabili v natečaju sodelujoče posameznike, njihove mentorje ter predstavnike društev, šol, univerze za tretje življenjsko obdobje, Zavoda za šolstvo RS in izvajalce Tedna, zbrane na sklepni slovesnosti TVU 2001. Razstava je bila na ogled do konca januarja 2002.

Srečanje koordinatorjev TVU

Naloga TVU je prebuditi radovednost in čim širšemu krogu ljudi omogočiti, da bi v paleti izobraževalne ponudbe odkrili kaj zase, razvili pozitiven odnos do učenja in ga prepoznali kot pot h kakovostnejšemu življenju. Seveda pa se potrebe po učenju in izpopolnjevanju razlikujejo – pa ne le individualno, temveč tudi glede na izzive, ki izhajajo iz naravnega in socialnega okolja. Zato smo posebej veseli, da se je med izvajalci TVU izoblikovala skupina izredno zavzetih sodelavcev, ki so začeli lani delovati kot koordinatorji Tedna. Andragoški center jim je stal ob strani v pripravljalnem obdobju, ko smo imeli zanje posebno delavnico; po sklepnem dejanju TVU 2001, 14. decembra 2001, pa smo v prostorih Andragoškega centra Slovenije koordinatorje zbrali na delovnem srečanju, na katerem smo ovrednotili rezultate projekta. Izkušnje bomo upoštevali pri načrtovanju TVU 2002.

Tednu vseživljenjskega učenja 2001 smo postavili “piko na i” s pripravo poročila in evalvacije projekta, ki ju objavljamo v TVU-Novičkah 3/2001. Evalvacija je že nakazala smeri, ki jih bomo ubirali v prihodnje, zato ne bo časa za daljši oddih. Odpiramo že novo poglavje, novo etapo na poti k “Sloveniji, učeči se deželi”. Predigra k TVU 2002 se je že začela.

Slavica Borka Kucler, ACS
(v sodelovanju z vodji delovnih skupin)

¹² Vsebin plakata z imeni avtorjev najboljših fotografij objavljamo v PRILOGI 5.

3. poglavje: Analiza TVU 2001

★ Uvod

Ključni količinski in kakovostni pokazatelji uspešnosti projekta **Teden vseživljenjskega učenja** tudi letos potrjujejo, da se je TVU v slovenskem prostoru uveljavil kot množična prireditve s plemenitim poslanstvom. Tako je letos vnovič naraslo število ustanov, interesnih skupin in posameznikov, ki predstavljajo svoje dejavnosti vse večjemu številu obiskovalcev vseh starosti z namenom, da se uveljavi in utrdi skupna zavezanost zamisli vseživljenjskega učenja. Ob pokazateljih, ki kažejo na porast števila izvajalcev, prireditev, obiskovalcev in medijske podpore, pa so velikega pomena učinki, ki zadevajo kakovostne vidike Tedna. Ti zadevajo večjo osveščenost slovenskega prebivalstva o pomenu in vsenavzočnosti učenja, večjo obveščenost o možnostih vključevanja v učne procese, boljšo dostopnost slednjih, vzpostavljanje partnerstev in drugih stalnih oblik sodelovanja, priložnosti za predstavitev dejavnosti in učnih dosežkov javnosti, druženje različnih generacij in izmenjavo izkušenj, medsebojno spoznavanje in sprejemanje ter še marsikaj. Vsi ti vidiki dajejo snovalcem Tedna vedeti, kako naj v prihodnje zastavijo svoj prispevek – ne le v enkratni promocijski prireditvi, kar TVU po svojem značaju je, temveč tudi v celoletni ponudbi izobraževalnih in ustvarjalnih dejavnosti v Sloveniji.

Določeni vidiki prvotnega modela TVU so v šestih letih v praksi doživeli ne le potrditev, temveč nadaljnji razmah. Tako se je struktura izvajalcev Tedna izredno razvejala, prišlo je do spontanih oblik povezovanja med sodelujočimi ter do pojava območnih in tematskih koordinatorjev, do preseganja časovnega okvira Tedna ter do povezovanja v mednarodnem merilu.

Zaradi obsežnosti in kompleksnosti TVU spremljamo vse faze tega projekta že od leta 1997 z računalniško podprtim informacijskim sistemom, ki smo ga v zadnjih letih nadgradili z možnostmi, ki jih ponuja internetna tehnologija. Tako smo v letu 2001 s pomočjo omenjenega sistema:

- evidentirali izvajalce in prireditve ter njihove potrebe po skupnem promocijskem gradivu; vnos podatkov je letos lahko prvič potekal neposredno preko internetnega vmesnika. To možnost je uporabilo 54 od 340 prijaviteljev, sicer pa so se izvajalci prijavljali s tiskanim ali elektronskim obrazcem Prijava dejavnosti v TVU 2001;
- obdelali podatke iz prijav za potrebe internetnega koledarja prireditev;
- opravili preliminarno analizo ključnih parametrov TVU za potrebe medijske in druge promocije in obveščanja javnosti v času pred in med TVU;
- evidentirali vrnitvene informacije (na osnovi obrazcev Anketa o izpeljanih dejavnostih TVU 2001 ter Anketa o projektu TVU 2001);

- analizirali podatke o izpeljanih prireditvah, medijski podpori TVU, povezovanju izvajalcev, obiskanosti prireditev ter mnenjih izvajalcev in obiskovalcev o nekaterih ključnih vidikih projekta.

Pri tem je treba poudariti tesno prepletenost informacijskega sistema TVU s spletno stranjo (na internetnem naslovu <http://tvu.acs.si>). Ta informacijsko-komunikacijska infrastruktura je letos v še večji meri kot lani omogočala transparentnost projekta in obenem doseganje tiste javnosti, ki je s klasičnimi načini obveščanja (bilten TVU-Novičke, rubrika TVU v Noviškah, okrožnice, razpisi in objave v medijih, osebni stiki) nismo uspeli animirati k sodelovanju. Predvidevamo, da bo v prihodnjih letih ta vidik TVU še bolj zaživel in dodatno pripomogel k uveljavljanju projekta v slovenski javnosti. Bralce ob tej priložnosti vabimo, da svoja mnenja in predloge o tem (ali katerem koli drugem) vidiku TVU izrazijo v TVU-razpravljalnici (<http://tvu.acs.si/razprava>), kjer so na voljo tudi odgovori na najpogosteje zastavljena vprašanja o TVU.

V nadaljevanju predstavljamo rezultate analize ključnih parametrov Tedna vseživljenjskega učenja ter povzetke kritičnih mnenj in predlogov, ki nam bodo pomagali pri načrtovanju projekta TVU 2002. Do teh rezultatov smo prišli z obdelavo vrnitvenih informacij, ki so nam jih poslali izvajalci.

Letošnja anketa je obsegala dva obrazca. Anketo o izpeljanih dejavnostih TVU 2001 naj bi izpolnili posamezni izvajalci, v primeru sodelovanja mnogih izvajalcev pa koordinatorji TVU 2001. Obrazec Anketa o projektu TVU naj bi izpolnili vsi sodelujoči, tj. koordinatorji, posamični izvajalci in podizvajalci TVU, saj smo želeli zbrati mnenja čim večjega števila udeleženi v projektu.

Z analizo obeh prispelih anketnih obrazcev smo ugotovili, da nam ti zagotavljajo **91-odstotno vrnitveno informacijo**. Za potrebe celostne analize TVU 2001 smo si pomagali tudi s podatki iz prijav z napovedmi soizvajalcev in dogodkov, ki so bili objavljeni v internetnem koledarju prireditev. Določene informacije - zlasti tiste, ki zadevajo število obiskovalcev prireditev - so kljub temu nepopolne, čeprav ugotavljamo, da so letos poročevalci spremljanju teh podatkov namenili večjo pozornost kot prejšnja leta. Na to smo jih tudi opozarjali – tako na srečanjih z izvajalci in koordinatorji kot tudi v informativnih gradivih (Novičke, TVU-Novičke, spletna stran TVU).

Podatki in mnenja, pridobljena z letošnjimi anketami, nam torej omogočajo oblikovanje dokaj zanesljivih spoznanj in pobud, kljub temu pa moramo poudariti, da so nekatere vrednosti, prikazane v tej analizi, podvrednotene. Iz leta v leto opozarjamo, da bi bilo treba poročanju o uresničevanju TVU nakloniti še več pozornosti, saj menimo, da bi šele popolnejši podatki o vsem izpeljanem pokazali realno sliko o uveljavljenosti Tedna v slovenskem prostoru. Ta, zadnji korak, potem ko je organizacijski napor za nami, bi moral biti prepoznan kot nujnost, ki bi pripomogla h kakovostnemu preskoku TVU na vseh ravneh – tako pri krovnem

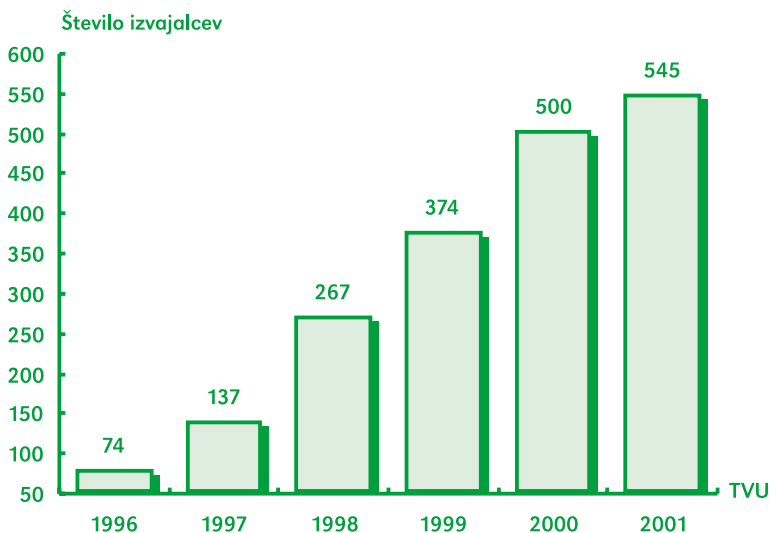
koordinatorju kot pri posameznih izvajalcih. Z **realnejšimi**, v tem primeru zagotovo tudi **višjimi**, kazalci pa bi prireditev lahko tudi uspešneje promovirali.

Nekateri rezultati analize letošnjega TVU so dopolnjeni s kazalci iz prejšnjih let, zato da je razpoznavno njihovo gibanje v šestih letih, kar v Slovenji organiziramo Teden vseživljenjskega učenja.

★ Izvajalci TVU 2001

Prikaz izvajalcev TVU 2001 upošteva tudi podatke iz prijav dejavnosti, zato v njem obravnavamo vseh 545 izvajalcev, 99% ali 537 jih je iz Slovenije in 1% iz Hrvaške. Iz anketnih obrazcev smo lahko razbrali, da tudi ta pokazatelj ni dokončen in da se število sodelujočih v resnici približuje številki 600, saj so v nekaterih krajih izvajalci dodatno omenjali sodelovanje drugih inštitucij (npr.: pošt, bank, krajevnih skupnosti idr.), seznam pa bi se gotovo še podaljšal, če bi nam izpolnjene ankete vrnilo vsi izvajalci.

V šestih letih je torej število sodelujočih v TVU skokovito naraščalo. Velika večina tistih, ki so vsaj enkrat že sodelovali, ostaja prireditvi zvesta, hkrati pa se število prijateljev TVU nezadržno veča. Mnogi se med seboj povezujejo, usmerjevalno in usklajevalno vlogo prevzemajo t.i. koordinatorji TVU, ki delujejo bodisi na nekem geografskem območju ali tematskem področju.

Graf 1: Število izvajalcev TVU v posameznih letih

V šestletnem obdobju se je pokazal določen trend, kar zadeva vrsto organizacij, ki sodelujejo v TVU, zanimiva pa je tudi vsakoletna zastopanost regij in občin, kar kaže na vsebinsko in krajevno razsežnost prireditve. Izvajalci so praviloma izvajali prireditve v kraju, kjer imajo sedež, prihajalo pa je tudi do povezovanja in gostovanja. S tem so iz leta v leto celoviteje izpolnjeni pogoji za uresničevanje enega od poglavitnih ciljev Tedna, t.j. spodbujanje najširše javnosti, da se vključi v učenje in izobraževanje, da prepozna svoje potrebe, jih zna in želi izraziti ter tako spodbudi nastajanje ustrezne izobraževalne in učne ponudbe.

★ Izvajalci TVU 2001 po regijah

Razvrstitev slovenskih izvajalcev TVU 2001 po 12 statističnih regijah kaže največje absolutno število prirediteljev TVU iz Jugovzhodne Slovenije (96 izvajalcev oz. 18% vseh sodelujočih), sledita Osrednjeslovenska regija s 17% in Gorenjska regija s 14% izvajalcev. Za njimi so Podravska regija z 11%, Koroška regija z 10% ter Savinjska in Notranjsko-kraška regija s po 8%. V Pomurski regiji je delovalo 5% izvajalcev, iz Obalno-kraške in Spodnjeposavske regije pa je bilo po 3% sodelujočih. Najmanj jih je bilo v Goriški (2%) in Zasavski regiji (1%). Že drugo leto navdušuje veliko število izvajalcev iz Jugovzhodne Slovenije, obseg in kakovost njihovega delovanja sta v veliki meri rezultat sistematičnega in požrtvovalnega delovanja njihovega koordinatorja, Razvojno izobraževalnega centra Novo mesto.

Regija	Število izvajalcev	Odstotek	Štev. prebivalcev ¹³	Štev. prebivalcev na izvajalca
Notranjsko-kraška	42	8	50.646	1.205
Koroška	53	10	74.042	1.397
Jugovzhodna Slovenija	96	18	138.113	1.438
Gorenjska	72	14	196.867	2.734
Spodnjeposavska	17	3	69.716	4.100
Pomurska	26	5	124.203	4.777
Osrednjeslovenska	93	17	4905 49	5.274
Podravska	57	11	319.855	5.611
Savinjska	45	8	256.497	5.699
Obalno-kraška	18	3	103.866	5.770
Zasavska	7	1	46.200	6.600
Goriška	11	2	120.186	10.926
Skupaj	537	100	1.990.740	

Tabela 1: Izvajalci TVU 2001 po statističnih regijah

¹³ Podatki Statističnega urada Slovenije, 31. marec 2001

Rangiranje regij se nekoliko spremeni, če primerjamo število prebivalcev posamezne regije, ki odpadejo na posameznega izvajalca. Ta pokazatelj dosega povprečno vrednost 3.707 prebivalcev na izvajalca, njegovi najugodnejši vrednosti pa najdemo v dveh manjših in manj naseljenih regijah – Notranjsko-kraški in Koroški; Jugovzhodna Slovenija se tudi v tem primeru uvršča visoko, na tretje mesto, sledi gorenjska regija. V vseh drugih regijah pokazatelj presega povprečno vrednost, omenimo Osrednjeslovensko, Podravske in Savinjsko regijo, kjer je prebivalcev največ, izvajalcev TVU pa relativno malo. Daleč najneugodnejša vrednost tega pokazatelja se kaže v Goriški regiji (10.926 prebivalcev na izvajalca TVU).

Za Osrednjeslovensko regijo že nekaj let velja, da je največ izvajalcev iz Mestne občine Ljubljana; nastopajo nepovezani in neuskkljeni, vendar so njihovi individualni interesi za sodelovanje očitno dovolj močni in odzivi obiskovalcev dovolj spodbudni, da vztrajajo; pridružujejo pa se tudi novi. Večina jih je iz vrst izobraževalnih organizacij.

Drugačne silnice delujejo v že omenjeni Jugovzhodni Sloveniji pa tudi v Gorenjski, Koroški, Notranjsko-kraški in drugih uspešno zastopanih regijah, saj se tukaj v TVU vključujejo tudi organizacije, skupine, društva in posamezniki, pri katerih izobraževanje ni njihova temeljna dejavnost. Izvajalci v teh regijah nastopajo usklajeno, vloge koordinatorjev prevzemajo večje javne in zasebne izobraževalne organizacije ter občine. Nasploh ugotavljamo, da postaja občinsko in regionalno povezovanje inštitucij in posameznikov ena od prednostnih strategij uveljavljanja koncepta vseživljenjskega učenja in s tem tudi organiziranja Tedna vseživljenjskega učenja. Ne le da je s tem omogočeno sodelovanje majhnih izvajalcev, ki se sami ne bi vključili v TVU, pač pa je na ta način poskrbljeno tudi za večrazsežnost in pestrost prirediteljev. Nerešen žal ostaja problem majhnih izvajalcev na območjih, kjer nihče ne prevzema vloge usklajevalca, zato bomo v prihodnje še več pozornosti namenili pridobivanju območnih koordinatorjev v teh delih države.

★ Izvajalci TVU 2001 po občinah

Evidentirani izvajalci TVU 2001 so iz 86 različnih občin v Sloveniji. Razširjenost Tedna smo želeli ponazoriti s številom izvajalcev, ki imajo svoje sedeže v posameznih občinah. Njihova razpršenost nam lahko pomaga oblikovati predstavo o tem, iz katerih občin prihaja največ prirediteljev TVU, vendar številke ne povedo vsega. Relativni pokazatelj – število prebivalcev v občini na enega izvajalca - bi rangiranje občin zagotovo spremenil. Kolikšen utrip TVU je bilo čutiti v posamezni občini pa na ta način ni mogoče v celoti prikazati, saj se dogaja tudi to, da imajo izvajalci sedež v eni občini, s prireditvami TVU pa delujejo tudi v drugih občinah.

Občina	Število izvajalcev
Novo mesto	60
Ljubljana	54
Maribor	38
Škofja Loka	38
Postojna	24
Črnomelj	21
Dravograd	20
Ravne na Koroškem	15
Jesenice	14
Murska Sobota	14
Krško	12
Šentjur pri Celju	10
Velenje	10
Skupaj	330

Tabela 2: Število izvajalcev TVU 2001 po občinah – občine z 10 ali več izvajalci

Občine	Število izvajalcev na občino	Skupaj
Cerknica, Žalec	9	18
Kostel	8	8
Ribnica, Sežana, Šentjernej, Trebnje	7	28
Celje, Kranj, Prevalje	6	18
Ilirska Bistrica, Ptuj, Radeče, Slovenj Gradec, Trbovlje	5	25
Beltinci, Brežice, Kočevje, Koper-Capodistria, Logatec, Radovljica, Slovenska Bistrica, Škofljica	4	32
Ajdovščina, Cerkno, Črna na Koroškem, Izola-Isola, Kranjska Gora, Medvode, Nova Gorica, Rogaška Slatina, Sveta Ana, Tišina, Tržič	3	33
Muta, Ormož, Pivka, Ruše, Tolmin, Zagorje ob Savi	2	12
Bled, Bloke, Bohinj, Borovnica, Cankova, Črenšovci, Divača, Dobropolje, Dolenjske Toplice, Domžale, Dornava, Gorenja vas – Poljane, Horjul, Hrpelje – Kozina, Ig, Ivančna Gorica, Kobilje, Komen, Loška dolina, Mengeš, Miklavž na Dravskem polju, Mislinja, Piran-Pirano, P uconci, Radenci, Radlje ob Dravi, Selnica ob Dravi, Sevnica, Slovenske Konjice, Sodražica, Velike Lašče, Zreče, Žirovnica	1	33
Skupaj		207

Tabela 3: Število izvajalcev TVU 2001 po občinah – občine z manj kot 10 izvajalci

Iz Tabel 2 in 3, ki prikazujeta, v katerih občinah imajo sedež izvajalci TVU 2001, je razvidno, da je bilo število izvajalcev po občinah zelo različno – od največ 60 (Novo mesto) ali 54 (Ljubljana) pa do 1 izvajalca (v 33 občinah). V 13 občinah, prikazanih v Tabeli 2, je delovalo po 10 ali več izvajalcev; v teh občinah ima svoj sedež kar 330 prirediteljev ali 61% vseh slovenskih izvajalcev TVU 2001. Več kot polovica izvajalcev TVU torej prihaja iz peščice večjih občin (13 občin od 192, te pomenijo po številu 7-odstotni, po naseljenosti pa 31-odstotni delež).

Preostalih 39% slovenskih izvajalcev TVU 2001 prihaja iz 73 občin, prikazanih v Tabeli 3; v teh občinah je delovalo po manj kot 10 izvajalcev.

V 106 občinah nima sedeža noben izvajalec TVU 2001. To še ne pomeni, da te občine niso občutile utripa TVU, saj so njihove prebivalce morda nagovorile prireditve v sosednjih občinah ali predstavitve TVU v sredstvih javnega obveščanja, predvsem prek TV (predvajanje videofilma ali reportažne predstavitve o dogodkih TVU). Nedvomno pa so to področja, kjer bi bilo treba vložiti dodatne napore in jih pritegniti k dejavnemu sodelovanju v TVU.

Veliko število izvajalcev s sedežem v neki občini seveda še ne pomeni, da občinska uprava sodeluje pri snovanju in izpeljavi TVU ali nudi kakršno koli drugo obliko podpore. Izrazit primer nesodelovanja je Mestna občina Ljubljana, v kateri se izvajalci ne povezujejo, sta pa tako ponudba izobraževanja kot tudi pokritost s TVU dogodki med najvišjimi. Drug skrajni primer so občine Dravograd, Jesenice, Maribor, Murska Sobota, Novo mesto, Postojna, Prevalje, Ravne na Koroškem, Škofja Loka in Žalec, kjer občina ne le podpira TVU, temveč je v letošnjem letu (marsikje pa tudi že prej) neposredno ali posredno prevzela vlogo koordinatorja, ali pa izvajalcem TVU nudila izdatno moralno in/ali finančno podporo.

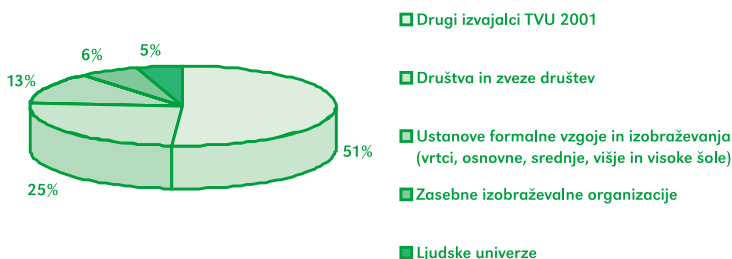
Izkušnje kažejo, da lahko prizadevanja za sodelovanje med občinskimi upravnimi in izvajalci bržkone tečejo v obeh smereh: večje število izvajalcev se lahko med seboj poveže in prosi za pomoč občinskega vodstva, po drugi strani pa lahko pobuda pride od občine. Pravila ni - treba je le zavzeto delovati in se vzgledovati po primerih, kjer se porajajo, ali celo že delujejo, "učee občine".

★ Izvajalci TVU 2001 po vrstah organizacij

Že pregled strukture izvajalcev TVU 1996 – 2000 je pokazal, da postaja paleta izvajalcev TVU vsako leto bolj razvejana. Svojo vlogo v tej manifestaciji prepoznava najrazličnejše izobraževalne, kulturne, gospodarske, upravne in druge organizacije, skupine in posamezniki.

Podatki o vrstah izvajalcev TVU 2001 to ugotovitev samo še potrjujejo, hkrati pa se je ponovno pokazala vse večja vloga interesnih dejavnosti, povezanih z učenjem,

ki se uresničujejo v društvih in klubih. Slednjih je bilo letos med vsemi izvajalci kar 137 ali 25%, daleč za njimi so zasebne (izobraževalne) organizacije, ki so bile v prvih letih TVU najštevilčnejše zastopane, sedaj pa jih je le še 6%, ter ljudske univerze (5%). Druge vzgojne in izobraževalne ustanove (vrtci, osnovne, srednje ter višje in visoke strokovne šole) so bile zastopane s 13% vseh izvajalcev.

Graf 2: Izvajalci TVU 2001 po vrstah organizacij

Vloga t. i. "drugih izvajalcev TVU" nenehno narašča. So zelo raznovrstni, zato jih je težko združevati v skupine. Naj omenimo le nekatere: univerze za tretje življenjsko obdobje, društva in domovi upokojencev, študijski krožki, borze znanja, središča za samostojno učenje, svetovalna središča, glasbene in plesne šole, knjižnice in muzeji, knjigarne, založbe, kulturne organizacije in kulturni domovi, uradi in enote zavoda za zaposlovanje, centri za socialno delo, energetske in kmetijske svetovalne pisarne, območne obrtne zbornice, razvojni centri, inštituti in javni zavodi, varstveno-delovni centri, posamezniki in samostojni podjetniki, sindikati, združenja, skladi, zavodi za gozdovalstvo, zdravstvene organizacije in še mnogi drugi.

★ Mreža koordinatorjev TVU 2001

V prejšnjih letih so vlogo pobudnika, usmerjevalca in usklajevalca TVU na krajevni ravni prevzemale predvsem ljudske univerze in druge večje izobraževalne organizacije, v nekaterih primerih tudi občine. Izvajalci so se združevali predvsem po geografskem načelu, kar je pomenilo, da so povezovalno delovali v svojem kraju, občini ali celo regiji, na nekaterih področjih pa se je uveljavilo tudi povezovanje po vsebinskem načelu.

V letu 2001 smo delovanje koordinatorjev prvič formalizirali in vzpostavili mrežo koordinatorjev TVU. Potencialni koordinatorji TVU 2001 so v delavnici, ki je bila aprila, izmenjali dosedanje izkušnje. Na osnovi skupnih sklepov je Andragoški center Slovenije pripravil Skupna priporočila za koordinatorje TVU. Ta zadevajo šest ključnih področij: organiziranje in animiranje (pod)izvajalcev, načrtovanje in usklajevanje prireditev, pridobivanje finančnih sredstev, medijsko promocijo, skupno promocijsko gradivo in animiranje obiskovalcev, evalvacijo TVU 2001 in poročanje.

Udeležencem delavnice so se v fazi prijavljanja dejavnosti TVU pridružile še nekatere druge ustanove, tako da je v mreži koordinatorjev TVU 2001 sodelovalo **16 ustanov**, od teh je 8 ljudskih univerz, 3 občine, 2 zasebni izobraževalni ustanovi ter po en sklad, razvojna agencija in zveza društev. Skoraj vsi koordinatorji so delovali na svojem območju in tam povezovali najrazličnejše izvajalce TVU. Izjema je Zveza tabornikov, ki je koordinirala društva tabornikov po vsej Sloveniji in je edina delovala kot tematski koordinator.

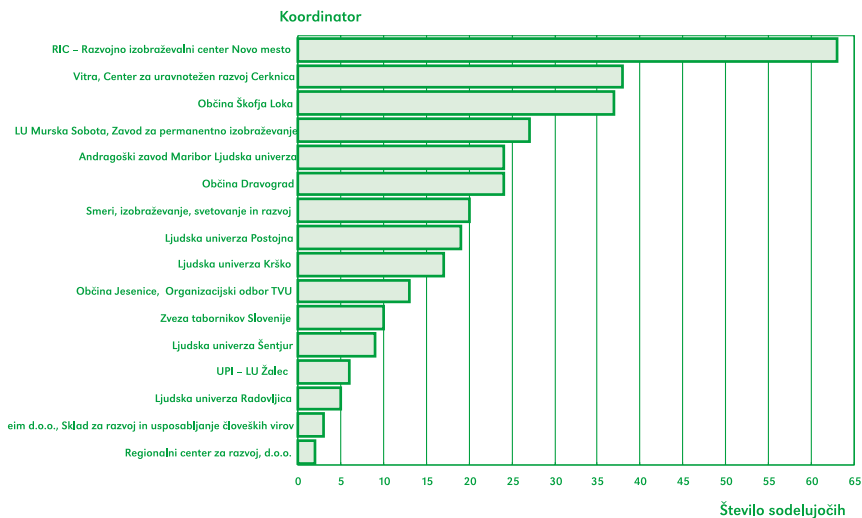
Poleg omenjenih treh občin, ki so neposredno delovale v vlogi koordinatorja (Dravograd, Jesenice in Škofja Loka), moramo omeniti še občine, ki so tesno sodelovale s koordinatorji, in sicer so sodelovale pri snovanju TVU, prevzele pokroviteljstvo, financirale nekatere elemente TVU, med njimi predvsem skupno promocijo, zaključne prireditve ipd. To so bile: mestne občine Maribor, Murska Sobota in Novo mesto ter občine Postojna, Prevalje, Ravne na Koroškem in Žalec. Nasploh je večina koordinatorjev uživala precejšnjo moralno in finančno podporo občin, omenimo občine: Cerknica, Beltinci, Brežice, Dolenjske Toplice, Ilirska Bistrica, Krško, Logatec, Loška dolina, Mirna peč, Pivka, Sežana, Šentjernej, Šentjur, Škocjan, Tišina in Žužemberk.

Regijski, ali bolje rečeno območni, koordinatorji so delovali v vseh statističnih regijah, razen v Goriški in Obalno-kraški regiji. Trije koordinatorji so delovali v Gorenjski regiji, po dva pa v Koroški, Notranjsko-kraški, Podravske in Savinjski regiji. Ti koordinatorji ne poročajo o prekrivanju dejavnosti ali tekmovalnosti, saj se je vsak od njih omejil na ožje območje, dogajalo pa se je, da je bil sedež koordinatorja v eni regiji, sedeži nekaterih njegovih podizvajalcev pa v drugi regiji.

Regija	Število koordinatorjev
Gorenjska	3
Koroška	2
Notranjsko-kraška	2
Podravska	2
Savinjska	2
Jugovzhodna Slovenija	1
Osrednjeslovenska	1
Pomurska	1
Spodnjeposavska	1
Zasavska	1
Goriška	-
Obalno-kraška	-

Tabela 4: Koordinatorji TVU 2001 po regijah

Letošnja prizadevanja za vzpostavitev in uspešno delovanje mreže koordinatorjev so nedvomno prispevala k temu, da je TVU 2001 po obsegu in kakovosti vnovič presegel rezultate prejšnjih izpeljav. Koordinatorji so namreč povezovali kar 317 od 545 izvajalcev TVU 2001, skupaj s 16 koordinatorji to pomeni 61% vseh sodelujočih v TVU 2001.

Graf 3: Koordinatorji in število sodelujočih (pod) izvajalcev

Daleč najpogostejši partnerji območnih koordinatorjev so bila društva (kar 38%), in sicer s področja kulture, zdravstva, turizma, športa ipd. Sledijo osnovne in srednje šole, zasebne izobraževalne ustanove, zbornice in združenja, občine, samostojni podjetniki, študijski krožki, javni zavodi, knjižnice in muzeji, druge organizacije, katerih temeljna dejavnost ni izobraževanje (npr.: cvetličarna, banka, knjigarna, zdravstveni dom ipd.), ter lokalni mediji. Iz tega sledi, da so področja delovanja sodelujočih prirediteljev TVU zelo raznolika, pokrivajo vse generacije in najrazličnejše vsebine vseživljenjskega učenja.

Stopnja koordiniranega nastopanja v TVU se je zelo razlikovala: ponekod so koordinatorji druge izvajalce le animirali in jim posredovali potrebne informacije, nadaljnje delovanje pa prepustili njim samim; v drugih okoljih je prišlo do usklajevanja vsebin in terminov; v mnogih primerih je bila skupna medijska in vizualna promocija TVU. Sodelovanje izvajalcev TVU z Andragoškim centrom Slovenije, pobudnikom in koordinatorjem TVU na nacionalni ravni, je s pojavom koordinatorjev pridobilo nove razsežnosti: v nekaterih primerih so vse dejavnosti (prijavo prireditve, distribucijo skupnega promocijskega gradiva, anketo) prevzeli koordinatorji, v drugih pa so izvajalci še vedno neposredno stopali v stik z Andragoškim centrom.

Tovrstno povezovanje in sodelovanje izvajalcev TVU se je vsekakor izkazalo kot smiselno in je pospeševalno vplivalo na uspešnost Tedna, saj so se tudi po zaslugi koordinatorjev povečali število in raznovrstnost izvajalcev, pestrost in kakovost prireditev, odmevnost TVU v medijih in najširši javnosti, vzpostavila pa so se tudi partnerstva, ki se ohranjajo skozi vse leto. Na ta način je omogočeno tudi sodelovanje majhnih izvajalcev, ki se sami ne bi vključili v TVU. Dejavnosti za krepitev mreže koordinatorjev TVU bo zato iz leta v leto več, razumemo jih kot sestavni del strategije uveljavljanja koncepta vseživljenjskega učenja nasploh, saj se tudi na ta način oblikuje in krepi vloga lokalne skupnosti pri zagotavljanju pogojev za vseživljenjsko učenje občanov.

To pa nikakor ne pomeni, da bi se vsi izvajalci TVU morali priključiti koordinatorjem. Koordiniran pristop k organizaciji TVU namreč nima namena onemogočiti samostojnega sodelovanja posameznih ustanov v TVU, niti preprečevati medobčinskega ali medregijskega povezovanja in sodelovanja. Nasprotno, vse od naštetega je enako dobrodošla oblika vključevanja v projekt TVU.

★ **Prireditve TVU 2001**

V dosedanjih šestih izpeljavah se je število prireditev TVU nenehno povečevalo. Poglavitni razlogi za to so: pozitivne izkušnje so izvajalce spodbudile, da povečajo obseg svojih prireditev; Tednu so se pridružili novi izvajalci, ki so prispevali vsak svoj delež prireditev; v letu 1998 je TVU prerasel iz petdnevne manifestacije na sedemdnevno; v zadnjih treh letih je bilo vse več tudi prireditev, ki so bile organizirane izven uradnega termina Tedna.

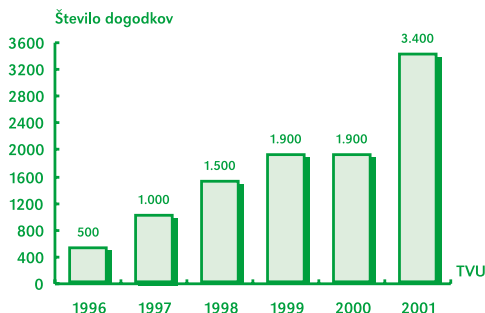
Po podatkih iz prijav in anket TVU 2001 je bilo letos skupno število prireditev okrog 1.400, ker pa so trajale več dni, ali so doživele več izpeljav dnevno, je bilo končno število TVU dogodkov znotraj uradnega termina blizu 2.300. V času TVU je bilo od ponedeljka do petka izpeljanih od 350 do 400 dogodkov dnevno, v soboto in nedeljo pa nekoliko manj. Čeprav je paleta prireditev iz leta v leto pestrejša, je vendar mogoče postaviti ugotovitev, da so v delovnih dneh Tedna prevladovale strokovne prireditve, ob koncu tedna pa slovesne in družabne prireditve. 99% prireditev je potekalo v Sloveniji, 31 prireditev pa na Hrvaškem.

Že v letu 1998 so izvajalci prijavljali prireditve, ki so jih iz različnih razlogov organizirali zunaj uradnega termina TVU, vendar so jih želeli izpeljati pod njegovim okriljem, zato so uporabili tudi skupno promocijsko gradivo TVU. V naslednjih letih smo take prijave posebej spodbujali. V TVU 2001 je bilo 190 prireditev, s ponovitvami to pomeni dodatnih 1.100 dogodkov, ki so presegli časovni okvir Tedna. Izvajalci so jih organizirali bodisi pred Tednom bodisi po njem, ali pa so se začeli v Tednu in se nadaljevali do konca oktobra ali še dlje.

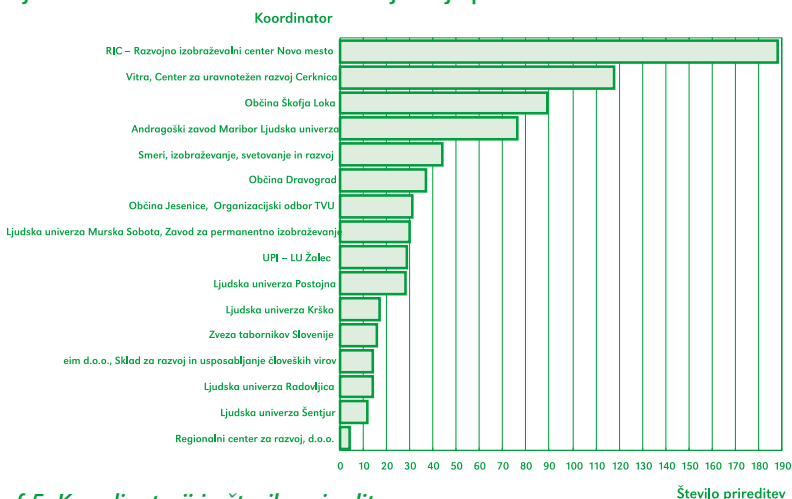
K tako opredeljenim dogodkom in prireditvam nismo prišteli objav v javnih občilih, ki jih obravnavamo v posebnem poglavju.

Že vsa leta je torej eden od pokazateljev uspešnosti TVU število dogodkov, t. j. izpeljav posameznih prireditev. Slednje namreč nagovarjajo slovensko javnost bodisi večkrat na dan ali pa več dni zaporedoma. Povečevanje števila TVU dogodkov v letih 1996 - 2001 je razvidno iz spodnjega grafa, ki po lanski stagnaciji kaže na skokovit porast v letošnjem letu. Menimo, da ga lahko v precejšnji meri pripišemo delovanju prej omenjene mreže koordinatorjev in dejstvu, da se gibanje TVU v slovenskem prostoru resnično krepi in širi.

Graf 4: Porast števila dogodkov TVU v letih 1996 do 2001

Kar 53% prireditev je bilo izpeljanih pod okriljem koordinatorjev TVU 2001, iz spodnjega grafa je razvidno število prireditev, nad katerimi je bedel posamezni koordinator, pri čemer je bila stopnja poseganja koordinatorja v načrtovanje, izpeljavo ter časovno in vsebinsko usklajevanje prireditev zelo različna.

Graf 5: Koordinatorji in število prireditev

Skoraj vsi koordinatorji in njihovi (pod)izvajalci so zagotovili vključenost vseh generacij - večina prireditev je bila namenjenih posameznim ciljnim skupinam, na mnogih prireditvah pa je prihajalo tudi do srečevanja udeležencev vseh generacij. Dobra polovica koordinatorjev je poskrbela za uveljavitev priporočene vodilne teme TVU 2001 - **učenje jezikov**, nekateri pa so izbirali teme, prilagojene potrebam v njihovem okolju (npr.: preprečevanje odvisnosti, razvoj podeželja, tudi starejši se lahko uspešno učijo, vloga tabornikov pri uveljavljanju strategije vseživljenjskega učenja na lokalni ravni).

★ Prireditve TVU 2001 po regijah

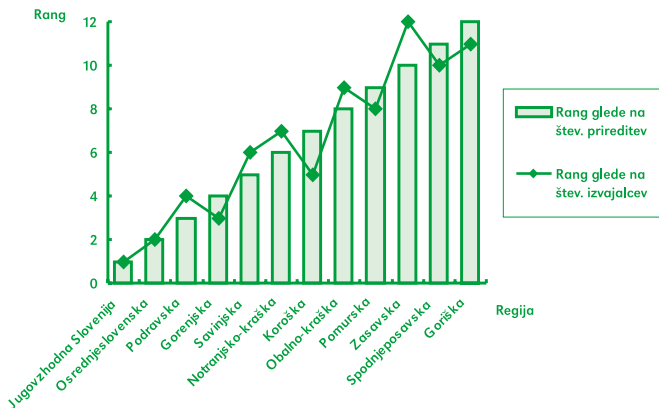
Razpršenost prireditev TVU 2001 po statističnih regijah kaže, da so tukaj po absolutnih številkah na prvih mestih Jugovzhodna Slovenija (30,7% dogodkov), Osrednjeslovenska regija (21,6%) in Podravska regija (13,3%).

Regija	Število prireditev	Odstotek	Štev. prebivalcev	Štev. prebivalcev na prireditev ¹⁴
Jugovzhodna Slovenija	1.046	30,7	138.113	132
Notranjsko-kraška	179	5,3	50.646	282
Koroška	157	4,6	74.042	471
Gorenjska	302	8,9	196.867	651
Osrednjeslovenska	737	21,6	490.549	665
Podravska	452	13,3	319.855	707
Savinjska	299	8,8	256.497	857
Zasavska	48	1,4	46.200	962
Obalno-kraška	77	2,2	103.866	1.348
Spodnjeposavska	32	0,9	69.716	2.178
Pomurska	52	1,5	124.203	2.388
Goriška	26	0,8	120.186	4.622
Skupaj	3.407	100,0	1.990.740	

Tabela 5: Prireditve TVU 2001 po statističnih regijah

Rangiranje po številu prireditev v posamezni regiji ponuja nekoliko drugačen vrsti red kot rangiranje po številu izvajalcev TVU 2001. Do tega prihaja, ker po eni strani nekateri prireditelji organizirajo večje število prireditev, po drugi pa se več sodelujočih združi pri organiziranju ene prireditve.

¹⁴Podatki o številu prireditev po regijah so skupaj s podatki o številu prebivalstva po regijah (vir: Statistični urad RS, 31. marec 2001) namenjeni izračunu števila prebivalcev na eno prireditev – povprečna vrednost tega pokazatelja je 584 prebivalcev na eno prireditev. Rezultati kažejo, da je bilo s prireditvami najboljše "poskrbljeno" za prebivalce jugovzhodne Slovenije (132 prebivalcev na prireditev), notranjsko-kraške (282 prebivalcev na prireditev) in koroške regije (471 prebivalcev na prireditev), saj so tukaj vrednosti ugodnejše od povprečja. Največ prebivalcev na eno prireditev pa je bilo v goriški regiji (4.622 prebivalcev na prireditev), saj je bila ponudba tam najskromnejša.

Graf 6: Rangiranje regij po številu prireditev in po številu izvajalcev

★ Prireditve TVU 2001 po občinah

Prireditve TVU 2001 so potekale v 86 slovenskih občinah, največ jih je bilo izpeljanih v občinah Novo mesto (754 dogodkov ali 22%), Ljubljana (16%), Maribor (10%), Črnomelj in Škofja Loka (po 4%) ter Jesenice in Žalec (po 3%). V teh sedmih občinah se je zvrstilo kar 62% vseh dogodkov, v preostalih 79 občinah pa 38% dogodkov.

Občina	Število TVU dogodkov	Število občin
Črnomelj, Jesenice, Ljubljana, Maribor, Novo mesto, Škofja Loka, Žalec	od 100 do 754	7
Cerknica, Dravograd, Postojna, Šentjur pri Celju, Škofljica, Velenje	od 50 do 99	6
Celje, Dolenjske Toplice, Kočevje, Koper-Capodistria, Kostel, Krško, Logatec, Mirna Peč, Murska Sobota, Prevalje, Ptuj, Ravne na Koroškem, Sežana, Šentjernej, Škocjan, Trbovlje	od 20 do 49	16
Bohinj, Kranj, Loška dolina, Nova Gorica, Ormož, Radovljica, Ribnica, Ruše, Slovenj Gradec, Slovenska Bistrica, Trebnje, Trzin, Velike Lašče, Zagorje ob Savi	od 10 do 19	14
Ajdovščina, Beltinci, Bled, Borovnica, Brežice, Cankova, Cerklje, Črenšovci, Divača, Dobrna, Dobrova - Polhov Gradec, Hrastnik, Hrpelje - Kozina, Ig, Ilirska Bistrica, Izola-Isola, Kamnik, Kobilje, Komen, Medvode, Mengeš, Miklavž na Dravskem polju, Moravče, Muta, Piran-Pirano, Pivka, Podvelka, Puconci, Rače - Fram, Radeče, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Rogaška Slatina, Selnica ob Dravi, Slovenske Konjice, Sodražica, Sveta Ana, Šoštanj, Tišina, Tolmin, Vuzenica, Žirovnica, Žužemberk	od 1 do 9	43
Skupaj		86

Tabela 6: Število TVU dogodkov po občinah

Še vedno je 106 slovenskih občin ostalo brez svojih prireditev TVU.

★ Prireditve TVU 2001 po vrstah prireditev

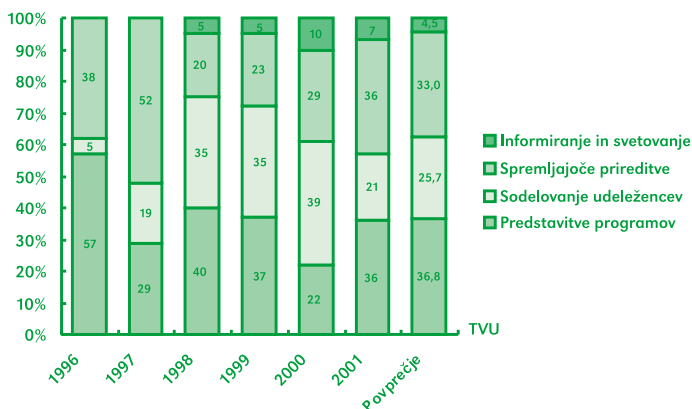
Za potrebe analize in ugotavljanja trendov smo tudi letos prireditve umestili v štiri skupine, ki so se uveljavile v šestih letih. Medtem ko v povprečju še vedno prevladujejo predstavitve programov in dejavnosti, je bilo v TVU 2001 za spoznanje več **spremljajočih prireditev**, ki dajejo Tednu praznični navdih. To so slavnostna odprtja Tedna na državni in krajevni ravni, odprtja šol, borz znanja, središč za samostojno učenje, svetovalnih središč, odprtja novih učnih prostorov, družabni in kulturni dogodki, predstavitve knjig in publikacij, glasil in zbornikov, literarni večeri, koncerti, srečanja ob besedi in glasbi, gledališke in filmske predstave, lutkovne igrice, sprejemi, podelitve priznanj, podelitve diplom, tiskovne konference, klubski sestanki, degustacije, ogledi naravnih in kulturnih znamenitosti, strokovne ekskurzije, vodeni izleti, tekmovanja, športna srečanja, prikazi taborniških veščin, nastopi šolanih psov, nogometne tekme, seje občinskega sveta, proslave obletnic delovanja, zaključne prireditve s pregledi dogajanj v TVU ipd. Takšnih prireditev je bilo v TVU 2001 kar **36,4% (1.253 dogodkov)**.

Predstavitve izobraževalnih programov in projektov so letos spet predstavljale pomemben delež dogodkov, in sicer **35,9% (1.237 dogodkov)**. To so bili dnevi ali tedni odprtih vrat, predavanja in srečanja, skupinske in posamezne predstavitve, razstave gradiv in izdelkov ipd. Mnogi izvajalci so predstavitve izpeljali v knjižnicah, knjigarnah, zdravstvenih domovih, trgovskih centrih, izložbenih oknih, reklamnih stojnicah, na tržnici in na drugih mestih, ki so pritegnila pozornost javnosti. Vsebine so bile zelo pestre: od predstavitev formalnih srednje- in visokošolskih izobraževalnih programov, do računalniških programov, metod učenja tujih jezikov, dejavnosti študijskih krožkov, borz znanja, središč za samostojno učenje, naravovarstvenih vsebin, projektov za ohranjanje naravne, kulturne in tehniške dediščine, načinov spodbujanja osebnostnega razvoja, zdravega življenja, izdelkov z znakom "varovalno živilo" ipd.

Delež **prireditev, ki so omogočale dejavno vključevanje obiskovalcev**, je letos nekoliko upadel. Sicer pa so obiskovalci sodelovali v učnih in kreativnih delavnicah oblikovanja keramičnih izdelkov, slikanja na steklo ali svilo, klekljanja, rezbarjenja, v likovnih, glasbenih in računalniških delavnicah, virtualnih učilnicah, ekoloških seminarjih, kreativnih delavnicah za starejše in za otroke, mladinskih delavnicah, praktičnih preizkušnjah znanj in sposobnosti, testiranjih, pogovorih v tujih jezikih, jezikovnih klepetalnicah, organiziranih razpravah, omizjih, predavanjih z diskusijo na temo iskanja zaposlitev, samozaposlovanja, podjetništva ipd., srečanjih, sproščanjih shen qi za kakovostnejše življenje, delavnicah za učenje raznih spretnosti, npr.: peke potic, krofov, palačink ipd. Ponekod so se v delavnicah srečevali predstavniki različnih generacij in vlog, v šolah, npr.: učenci, učitelji in starši. Takih prireditev je bilo v TVU 2001 **20,6% (707 dogodkov)**.

Informacijsko-svetovalne dejavnosti so letos predstavljale **7,1-odstotni delež prireditev (241 dogodkov)**. Posredno je bila ta dejavnost sicer prisotna tudi v prejšnjih treh skupinah dogodkov, neposredno pa so jo izvajali prek odprtih telefonov in interneta, organizirali so informativne dneve, postavili so stojnice z informativnim gradivom ali na druge načine neposredno informirali in svetovali o možnostih vseživljenjskega izobraževanja. Občani so se lahko na prizoriščih TVU ali prek različnih medijev pozanimali o možnostih vključevanja v nadaljnje izobraževanje, ki bi jim omogočilo pridobitev spričeval in diplome ter večjo zaposljivost, v programe učenja tujih jezikov, v alternativne načine učenja ipd.

Spreminjanje strukture prireditev po letih je razvidno iz spodnjega grafa.

Graf 7: Struktura prireditev v letih 1996 do 2001 v odstotkih

★ Prireditve TVU 2001 po vsebinah

Prireditve smo tudi letos za potrebe iskanja v spletnem koledarju razvrstili po tematskih področjih. Absolutno največ prireditev je bilo umeščenih v področje kulture, ki obsega: gledališke predstave, ogleda filmov in podobne prireditve, likovno ustvarjalnost in fotografijo, razstave, kulturne in slovesne prireditve, domačo obrt, književnost, kulturno in tehniško dediščino, glasbene in plesne prireditve ter ročna dela. Sledi področje zdravja, ki vključuje zdrav način življenja, zdravstvo, preventivne dejavnosti, prehrano in šport. Izrazito vzgojno in izobraževalno obarvani dogodki so na tretjem mestu, čeprav se ta tematika neposredno ali posredno pojavlja pri vseh dogodkih TVU. Ker je TVU izrazito promocijska kampanja, ne preseneča visok delež promocijskih dogodkov, po pričakovanjih pa so se visoko uvrstile tudi informativno-svetovalne prireditve.

Učenju (tujih) jezikov je bilo v Evropskem letu učenja jezikov posvečenih 10% vseh prireditev TVU 2001, čeprav dogodki, ki izrecno spadajo na področje jezikoslovja, pomenijo le 5-odstotni delež. Izvajalci so organizirali predstavitve svojih tečajev in različnih načinov poučevanja, obiskovalci so se lahko brezplačno preizkusili v znanju tujih jezikov, opravili uvrstitvene teste, klepetali v tujem jeziku ob kavi ali čaju, se srečevali v delavnicah ali na urah pravljic v angleščini ali nemščini, predstavljeni so jim bili različni jeziki in kulture. Mnogi izvajalci so prek telefona, spleta ali na razstavnih prostorih informirali o tečajih, namenjenih različnim ciljnim skupinam: najmlajšim, brezposelnim, delavcem v zdravstvu in drugih strokah.

Glede na veliko povpraševanje in ustrezno ponudbo računalniških programov v Sloveniji ne preseneča tudi relativno visok delež prireditev TVU 2001 s tega področja - v mnogih okoljih so bile namenjene izbranim ciljnim skupinam, npr.: upokojujencem, prosvetnim delavcem, brezposelnim.

Tabela 7: Razvrstitev dogodkov TVU 2001 po vsebinah

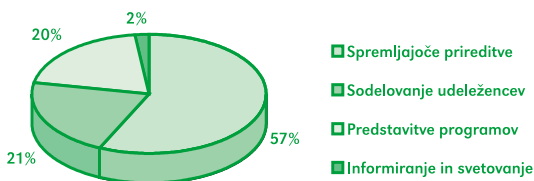
Vsebina prireditev	Število	Odstotek
kultura	953	27,8
zdravje	778	22,7
vzgoja, izobraževanje, izobraževanje odraslih, vseživljenjsko učenje	385	11,2
promocijske teme	218	6,3
informiranje, svetovanje	187	5,4
jezikoslovje, tuji jeziki	173	5,0
računalništvo, nove tehnologije	170	4,9
turistično-razvojne teme	112	3,3
osebnostna rast, sproščanje, meditacija, krepitev duha	105	3,1
okoljevarstvo, naravovarstvo, ekologija, energetika, naravna dediščina	70	2,0
kmetijstvo	66	1,9
družabne prireditve	64	1,9
skrb za druge, medgeneracijske, medkult. prireditve	51	1,5
strokovne prireditve	28	0,8
podjetništvo, ekonomija	26	0,8
komiciranje, retorika	23	0,7
drugo ¹⁵	15	1,0
kadrovanje, zaposlovanje, sindikalizem	14	0,4
Skupaj	3.438	100,0

¹⁵ Področje "drugo" vključuje: tretje življenjsko obdobje, regionalni razvoj, vključevanje v Evropo in druge strokovne dogodke.

★ Udeleženci prireditve TVU 2001

Podatek o deležu prebivalstva, ki se je odzvalo na prireditve v TVU 2001, je letos zanesljivejši kot lani, saj so izvajalci na našo izrecno prošnjo o tem natančneje poročali. Na osnovi prispelih anket smo evidentirali okrog 40.000 obiskovalcev, še vedno pa mnogi anketiranci o številu udeležencev svojih prireditev niso poročali, drugi so obisk le na grobo ocenili, tretji pa so nam napisali, da je bilo število obiskovalcev (zlasti na koncertih, razstavah in podobnih dogodkih) nemogoče ugotoviti. Vsekakor bo treba v prihodnje temu vprašanju nameniti še več pozornosti - tako pri evidentiranju obiskovalcev kot pri poročanju o njih, saj je odstotek vključenosti Slovencev v TVU pomemben kazalec uspešnosti te vseslovenske manifestacije.

Delež obiskovalcev prireditev počasi presega dva odstotka slovenskega prebivalstva, prepričani pa smo, da je število ljudi, ki so jih dosegla sporočila TVU, veliko večje - zahvaljujoč tudi obsežni medijski podpori TVU in novemu promocijskemu prijemu - predvajanju kaset z življenjskimi zgodbami dobitnikov priznanj ACS za leto 2001 na lokalnih televizijskih postajah.

Graf 8: Obiskovalci dogodkov TVU po tipu prireditve

Za primerjavo omenjamo podatek o obiskanosti prireditev Tedna učenja odraslih v Veliki Britaniji, kjer to manifestacijo uspešno prirejajo že deset let: tamkajšnji organizatorji ocenjujejo, da je njihove prireditve v letu 2001 obiskalo okrog 50.000 ljudi, tako da smo na naše rezultate lahko upravičeno ponosni. Tudi oni pa se zavedajo, da realnega podatka o dometu Tedna nimajo, saj je bilo na deset tisoče ljudi vključenih prek informativno-svetovalnih dogodkov, dosegle so jih medijske in druge promocijske kampanije.

Prireditelji TVU 2001 so lahko odnos obiskovalcev do njihovih prizadevanj ocenili že s samo obiskanostjo prireditev, neredki pa so prejeli pohvale, izrečene ustno na prizoriščih TVU ali pa kasneje, po telefonu, pisnih in celo v internetni klepetalnici. Nekateri izvajalci so pripombe svojih obiskovalcev vpisovali v knjige vtisov, mnogi koordinatorji pa so svoje udeležence tudi anketirali. Njihove

odgovore so ovrednotili, spoznali so izobrazbeno, starostno in spolno strukturo svojih obiskovalcev, njihove želje in potrebe, pa tudi, od kod so izvedeli za prireditve TVU. Vse to jim bo služilo kot odličen napotek pri oblikovanju njihove izobraževalne ponudbe – v času TVU in širše. Mnogi izvajalci poročajo o zadovoljstvu, ker so lahko obiskovalcem predstavili svoje delo in naleteli na dober odziv. Naložba v TVU bo zanje prav gotovo obrodila sadove, saj že čutijo povečano povpraševanje po njihovih dejavnostih.

Tako je 46% anketirancev zapisalo, da so njihovi obiskovalci zamisel in izpeljavo TVU ocenili kot "ugodno", 47% anketirancev jo je sprejelo "navdušeno", 4% so se opredelili za oceno "zmerno", 3% pa niso mogli podati ocene. Anketiranci so za izraz zadovoljstva šteli tudi živahne in zavzete razprave med prireditvami in po njih, radovednost obiskovalcev, ki se niso zanimali le za prireditve v samem Tednu, temveč za možnosti izobraževanja in sodelovanja v vsem letu, ter njihovo pripravljenost za diskusijo in dajanje konstruktivnih pripomb. Marsikje so se obiskovalci dejavno vključevali v delavnice in se navduševali nad možnostmi učenja in ustvarjalnega izražanja. Mnogi so se navduševali nad dejstvom, da so se prireditelji prilagodili resničnim potrebam okolja in njegovih prebivalcev.

Dogajalo se je, da so obiskovalci, ki so se udeležili uvodne prireditve v nekem kraju, med tednom obiskali tudi vse druge prireditve. Na marsikaterem prizorišču TVU so se pojavili obiskovalci iz lanskega leta, s seboj so pripeljali svoje prijatelje in znance in tako pomagali širiti domet TVU. Nekateri obiskovalci so se čudili, zakaj ni večjega zanimanja, ko pa so prireditve tako privlačne. Pohvale in čestitke obiskovalcev so veljale predvsem zanimivim in pestrim programom, angažiranemu odnosu predavateljev in učiteljev, prijaznosti in domiselnosti prirediteljev, prijetnemu ambientu in sproščenemu vzdušju, privlačnemu promocijskemu gradivu, sporočilu in poslanstvu TVU, dejstvu, da je TVU odlična priložnost za srečanje različnih generacij, razstavljenim izdelkom, ponekod pa tudi dobrotam. Brez dvoma so navduševale tudi brezplačne poti do znanja: možnost uporabe računalnika in interneta, brezplačna včlanitev v knjižnico, brezplačen uvrstitveni test za tečaj tujega jezika ipd. Marsikje je bila izražena želja po pogostejšem druženju, ki bi omogočalo izmenjavo informacij in znanj, drugi so si želeli ponovitev določenih prireditev, tretji pa so iskali konkretne možnosti nadaljnega sodelovanja. Pohvalno so se o prireditvah izražali tudi predstavniki medijev.

V anketah je bilo zapisanih le malo kritik obiskovalcev, med njimi pa se je presenetljivo velikokrat pojavila pripomba, da je prireditev preveč na en dan oz. na en teden. Na nekaterih prizoriščih TVU sta bila predmet kritike čas in prostor izpeljave prireditev - mnogi so se zavzemali za to, da bi bile prireditve večidel v popoldanskem in večernem času ter na lahko dostopnih lokacijah.

Nekateri so omenjali premajhno informiranost o TVU in posameznih prireditvah, pogrešali so doslednejše medijsko spremljanje in oglaševanje prireditev TVU in več informativnega in promocijskega gradiva, še zlasti koledar prireditev. Žal so tudi letos nekatere prireditve ostale povsem brez odziva ali pa je bil ta premajhen glede na vloženi trud organizatorjev. Anketiranci so sami nakazovali rešitev tega problema z zavzetejšim povezovanjem v svojem okolju (občini ali regiji), predvsem pa s prodornejšo medijsko in vizualno promocijo.

★ Medijska podpora TVU 2001

Izvajalci TVU so poskrbeli za ustrezno medijsko podporo svojih dejavnosti, saj je bilo po podatkih iz anket v Tednu skupno 1.368 prispevkov. Po zvrsteh javnih občil so razvrščeni takole:

Vrsta medija	Število prispevkov na krajevni ravni	Število prispevkov ACS	Skupaj
radio	530	11	541
TV	482	13	495
časnik	192	21	213
revija, bilten, glasilo	65	22	87
internet	24	1	25
teletekst	6	1	7
Skupaj	1.299	69	1.368

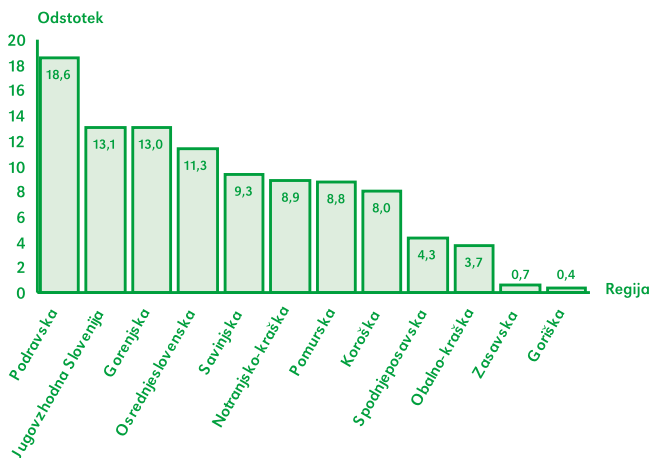
Tabela 8: Objave v javnih medijih

V javnih občilih so prevladovali tile prispevki: predstavitev Tedna vseživljenjskega učenja, njegovega pomena, zasnove in osnovnih podatkov o izvajalcih in prireditvah, objave dogodkov in prireditev, obvestila, reportaže s prizorišč TVU, intervjuji. Kar nekaj je bilo predstavitev posameznih izvajalcev TVU in njihovih dejavnosti, predvsem pa dobitnikov priznanj – letos so izstopala predvajanja življenjskih zgodb dobitnikov priznanj ACS. Pojavljala so se tudi poročila ob odprtjih novih izobraževalnih in svetovalnih središč, precej pa je bilo strokovnih prispevkov o vseživljenjski učenju, organiziranosti izobraževanja v gospodarstvu, premagovanju brezposelnosti z izobraževanjem ipd.

Podatki kažejo, da se vse bolj uveljavljajo kontaktne oddaje, namenjene obveščanju, svetovanju in usmerjanju občanov. Številni prispevki so se pojavljali tudi v internih glasilih in informativnih biltenih nekaterih izvajalcev, predvsem VITRinA (Vitra iz Cerknice) in NoRiCe (RIC Novo mesto). Veliko več izvajalcev kot prejšnja leta je nagovarjalo javnost in predstavljalo svoje prireditve v TVU prek svojih, občinskih ali drugih skupnih spletnih strani, pa tudi pojavljanje na teletekstu je iz leta v leto pogostejši način medijske promocije.

Nekateri prispevki v javnih občilih so ostali na ravni golega poročanja o TVU, precej pa jih je bilo vsebinskih, namenjenih ozaveščanju prebivalstva o pomenu in navzočnosti učenja in izobraževanja ter izmenjavam informacij in mnenj.

O največjem številu prispevkov so poročali izvajalci iz Podravske regije (254), iz Jugovzhodne Slovenije (179) in iz Gorenjske regije (178).

Graf 9: Delež objav v medijih po regijah

Javnih občil ne uvrščamo le med pomembne izvajalce TVU in ključne dejavnike uresničevanja načela vseživljenjskega učenja za vse, temveč tudi med pomembne vire učenja. Vse te funkcije so pri nas še relativno nerazvite in premalo ozaveščene. Verjamemo, da prav sodelovanje medijev v TVU zmanjšuje to nerazvitost in premajhno ozaveščenost, zato je prav, da prikazemo, katera javna občila so delovala na krajevni ravni in se vključevala v posameznih regijah. Na ta način se jim želimo zahvaliti za to, da se s svojim strokovnim angažiranjem pri širjenju kulture vseživljenjskega učenja pridružujejo številnim prijateljem TVU po državi.

Z izvajalci v Podravske regiji so sodelovali (254 prispevkov):

Časopisi, revije, glasila: Bistriška panorama, Bistriške novice, Delavska enotnost, Delo, Delo in kadri, Ptujski tednik, Tabor, Večer.

Radijske hiše: Radio Center, Radio City, Radio Maribor, Radio Marš, Radio Maxi, Radio Ormož, Radio Ptuj, Radio Rogla, Radio Slovenske Gorice, Radio Ton, Štajerski val, Turistični radio.

Televizijske hiše: KTV Interni kanal 3 Slovenska Bistrica, KTV Miklavž, KTV Oplotnica, KTV Ormož, KTV Poljčane, Moj TV, NET TV, POP TV - Mariborski studio, TV Slovenija - Studio Maribor.

Z izvajalci v Jugovzhodni Sloveniji so sodelovali (179 prispevkov):

Časopisi, revije, glasila, bilteni: Belokranjec, Delo, Dolenjski list, Občan, glasilo Občine Dolenjske Toplice, Novi medij, NorRiCe, Šentjernejsko glasilo.

Radijske hiše: Radio Krka, Radio Odeon, Radio Sraka, Studio D Novo mesto.

Televizijske hiše: TV Vaš kanal Novo mesto, TV Slovenija 1.

Z izvajalci v Gorenjski regiji so sodelovali (178 prispevkov):

Časopisi, revije, glasila: Delo, Gorenjski glas, Jesenice, Ločanka, Utrip, Tržičan.

Radijske hiše: Radio Kranj, Radio Ognjišče, Radio Sora, Radio Triglav.

Televizijske hiše: Tele TV Kranj, TV Gorenjski kabel, TV ATM Kranjska Gora.

Z izvajalci v Osrednjeslovenski regiji so sodelovali (155 prispevkov):

Časopisi, revije, glasila: Albert, Ampak, Astronovice, Aura, Delo, Dnevnik, Dolenjski list, Gorenjski glas, Gospodarski vestnik, Lipov list, Ljubljana, MAG, Naša žena, Naš časopis - glasilo občine Vrhnika, Nedeljski dnevnik, Nova Delavska enotnost, Novičke, Obrtnik, Parlamentarec, Primorske novice, Revija 2000, Revija o knjigi, Šent, Šolski razgledi, Tajnica, TVU-Novičke, Večer, Vzajemnost, Vzgoja in izobraževanje, Zeleni glas.

Radijske hiše: Poslovni kanal Ljubljana, Radio 94, Radio Dur, Radio Koper, Radio Kranj, Radio Logatec, Radio Ognjišče, Radio Robin Koper, Radio Salomon, Radio Slovenija - 1. program, Radio Slovenija - Val 202, Radio Sora Škofja Loka, Radio Študent, Radio Univox Kočevje.

Televizijske hiše: Interni TV kanal Kobilje, KTV Medvode, KTV Velike Lašče, Tele TV Kranj, Teve Pika, TV EP Logatec, TV AS Murska Sobota, TV Ideja Murska Sobota, TV kanal Loška dolina, TV kanal 3 Beltinci, TV Krško, TV Primorka, TV Proteus Postojna, TV Ribnica - R-kanal, TV Slovenija 1, TV 3.

Z izvajalci v Savinjski regiji so sodelovali (127 prispevkov):

Časopisi, revije, glasila: Delo, Dolenjski list, Družina, Gozdarski vestnik, Kmečki glas, List, Naš čas, Novi tednik, Sava glas, Savinjske novice, Savinčan, Utrip Savinjske doline, Večer, Vzajemnost, Zasavc.

Radijske hiše: Koroški radio, Radio Celje, Radio Goldi, Radio Ognjišče, Radio Sevnica, Radio Slovenija, Radio Štajerski val, Radio Trbovlje, Radio Velenje.

Televizijske hiše: Celjska KTV, KTV Radeče, Savinjska TV, TV Slovenija, VTV.

Z izvajalci v Notranjsko-kraški regiji so sodelovali (122 prispevkov):

Časopisi, revije, glasila: Delo, Dnevnik, Dolenjski list, Novice iz Moravske doline, Primorske novice, Obrh - glasilo Občine Loška dolina, Prestop, Proteus, Rokovnjač, Slatnik, Snežnik, Tabor, Večer, VITRinA.

Radijske hiše: Radio 94.

Televizijske hiše: KTV Velike Lašče, Oron Loška dolina, Studio Proteus Postojna, R kanal Ribnica in Kočevje, TV LEP Logatec, TV Slovenija,

Z izvajalci v Pomurski regiji so sodelovali (120 prispevkov):

Časopisi, revije, glasila: Delo, Delo in kadri, Iz sveta tišine ZDGNS, Prepih, Večer, Vestnik.
Radijske hiše: Radio Maxi Ljutomer, Radio Murski val, Radio Viva Murska Sobota.
Televizijske hiše: Ideja - Kanal 10 Murska Sobota, Kanal AS Murska Sobota, Kanal 3 Beltinci, TV Slovenija 1, Tišina.

Z izvajalci v Koroški regiji so sodelovali (109 prispevkov):

Časopisi, revije, glasila: Delo, Večer, Prepih.
Radijske hiše: Koroški radio Slovenj Gradec, Radio Laser, Radio Radlje, Radio Slovenija 1 in 2.
Televizijske hiše: KTV Prevalje, KTV Ravne na Koroškem, TV Muta, TV Prometej, TV Vuzenica, VTV.

Z izvajalci v Spodnjeposavski regiji so sodelovali (59 prispevkov):

Časopisi, revije, glasila: Posavski obzornik, Sava Glas.
Radijske hiše: Radio Slovenija, Radio Studio D.
Televizijske hiše: KTV Brežice, KTV Krško, KTV Sevnica, TV Vaš kanal Novo mesto.

Z izvajalci v Obalno-kraški regiji so sodelovali (51 prispevkov):

Časopisi, revije, glasila: Delo, Primorske novice.
Radijske hiše: Radio Koper.
Televizijske hiše: TV Koper.

Z izvajalci v Zasavski regiji so sodelovali (9 prispevkov):

Časopisi, revije, glasila: Zasavc.
Radijske hiše: Radio Trbovlje.
Televizijske hiše: TV Center.

Z izvajalci v Goriški regiji so sodelovali (5 prispevkov):

Časopisi, revije, glasila: Boben, Primorske novice.
Radijske hiše: Radio Robin.

★ Skupno promocijsko in informativno gradivo TVU 2001

Andragoški center Slovenije je tudi letos pripravil skupno promocijsko in informativno gradivo TVU 2001. Izvajalci v anketah priznavajo, da je to gradivo potrebno, saj pomeni skupni imenovalec in zaščitni znak prireditvev po vsej Sloveniji. Nekateri navajajo argument, da si lastnega gradiva ne bi mogli privoščiti, zato jim je ta rešitev nadvse dobrodošla.

Skupno promocijsko in informativno gradivo je bilo letos pripravljeno na temelju **celostne grafične podobe TVU**, ki se je uveljavila v letu 2000, in so jo izvajalci TVU 2001 – sodeč po njihovih ocenah in mnenjih, izraženih v anketah – sprejeli za svojo. **Logotip** in drugi elementi celostne podobe TVU so krojili videz TVU-Novičk, našega skupnega informativnega biltena, zaživel so na spletnih straneh TVU, plakatu in drugem vizualnem promocijskem gradivu – papirnih kockah, dopisnem papirju, vabilih in priznanjih za pet- oz. šestletno sodelovanje v TVU. Kot vsa leta doslej je bil logotip na voljo tudi vsem prirediteljem TVU za pripravo lastnega promocijskega gradiva.

Precej enotna so mnenja anketirancev, ki ponovno potrjujejo dejstvo, da je grafična podoba TVU privlačna, sporočilna in razpoznavna, zato bo določala vizualno promocijsko gradivo TVU tudi v prihodnje. Glede uporabnosti ter vsebinske in grafične izpeljave slednjega pa se mnenja anketirancev nekoliko bolj razlikujejo.

Plakat TVU se je vnovič pojavil v dveh različicah: grafična izpeljava obeh je enaka, razlikujeta pa se po intenzivnosti barv, saj je svetlejši plakat izvajalcem omogočal dopisovanje podatkov o lastnih prireditvah. Barvno intenzivnejši plakat je izšel v nakladi 3.000 izvodov, barvno manj izraziti pa v nakladi 4.000 izvodov. Ti dve vrsti plakatov izdajamo že štiri leta, veliko povpraševanje po svetlejšem plakatu nam dokazuje, da si izvajalci želijo čimveč gradiva, ki ga lahko prilagodijo svojim potrebam, hkrati pa ostaja skupni zaščitni znak TVU jasno prepoznaven. Plakat je po mnenju anketirancev zaslužil povprečno oceno **4,4** (na lestvici od 1 do 5).

Spletna stran TVU (<http://tvu.acs.si> – slovenska verzija, <http://llw.acs.si> – angleška verzija) je bila že lani pripravljena v novi grafični podobi. Letos smo jo posodobili in prilagodili, tako da nudi še več informacij in učinkovitejši dostop do njih. Posebno pozornost smo namenili obnovi TVU-razpravljalnice, ki pokriva tri tematska področja (Vse o TVU, Priznanja ACS, Prireditve ACS), obogatili pa smo jo še z odgovori na najpogosteje zastavljena vprašanja o omenjenih tematskih področjih. Ta element spletne strani ponuja najbolj jedrnato informacijo o različnih vidikih projekta, hkrati pa omogoča zastavljanje vprašanj, ki begajo prijatelje TVU – tako tiste, ki bi se še želeli vključiti, kot one, ki potrebujejo konkretne napotke za svoje delo v projektu. V okviru spletne strani TVU je bilo letos prvič omogočeno internetno vnašanje prijav, nad katerim so bili tisti, ki jim je elektronski način delovanja blizu, navdušeni. Spletna stran TVU si je prislužila oceno **4,3**.

Tiskanega koledarja prireditev TVU letos nismo izdali zaradi pomanjkanja denarja. V zadnjih letih, ko je število prireditev skokovito naraslo in je koledar postajal vse obsežnejši, njegova priprava vsebinsko in stroškovno zahtevna, distribucija pa vse težavnejša, smo se spraševali o njegovi smiselnosti, zato smo letošnji varčevalni ukrep sprejeli tudi kot priložnost za ugotavljanje njegovega dejanskega pomena.

Dejstvo je, da smo s tiskanim koledarjem zasledovali dva namena: na enem mestu smo želeli zbrati in prikazati vse izvajalce in prireditve TVU – tiste v Tednu in one zunaj časovnega okvira TVU, v Sloveniji in zunaj njenih meja, na državni in na krajevni ravni. Kot tak je predstavljal edini dokument, ki je prikazoval celoten domet TVU in je zato odlično služil vsem, ki jih Teden vseživljenjskega učenja zanima globalno. Kot dokumentacijsko in študijsko-analitično gradivo je bil zanimiv z vidika financiranja in prepoznavanja vsebinskih področij, ki nastopajo v TVU. Koristen pa je bil tudi za snovalce prireditev, saj zdaj mnogi priznavajo, da pogrešajo možnost primerjave z drugimi izvajalci in črpanje idej za naslednje leto. V letošnji anketi nekateri omenjajo, da jim je tiskani koledar manjkal prav iz zgoraj naštetih razlogov, nekateri pa opozarjajo tudi na njegovo arhivsko vlogo.

Drugi namen koledarja pa je bila promocija konkretnih dogodkov in akcij na državni in krajevni ravni, saj naj bi ga uporabljali potencialni obiskovalci prireditev, koledar naj bi jih navduševal, vseboval naj bi tudi dovolj podatkov za to, da bi se odločili za obisk katere od njih. Zaradi svoje preobsežnosti tiskani koledar te funkcije ni dobro opravljal, zato ga presenetljivo veliko anketirancev ni pogrešalo. Omenjajo, da si s promocijskega in informativnega vidika veliko bolj želijo občinskih in regijskih koledarjev, ki bi pokrivali dogajanja v njihovem neposrednem okolju. Poleg tega menijo, da je bolj smiselno denar vlagati v medijsko promocijo TVU.

Spletni koledar TVU 2001 (<http://tvu.acs.si/koledar>) je postal neločljiv sestavni del spletne strani TVU (menijska opcija Prireditve, podopcija Koledar prireditev). Poskusno smo ga pripravili že lani, letos pa je bil izpeljan v skladu z novo grafično podobo TVU. Vsebinsko je bil zasnovan tako, da bi v čim večji meri nadomestil tiskani koledar prireditev. Poleg preprostega in naprednega iskanja prireditev po različnih kriterijih spletni koledar TVU vsebuje tudi pregled dogodkov zunaj Slovenije, zunaj uradnega termina, pregled odprtih telefonov, spletnih strani, seznam izvajalcev ter povezavo na TVU-razpravljalnico.

Mnenja o primernosti spletnega koledarja so bila v anketah deljena: privrženci elektronskega poslovanja in komuniciranja so bili nad njim navdušeni, saj jim je omogočal hitro poizvedovanje, izvoz podatkov v druge formate ter tiskanje rezultatov poizvedb v obliki, ki je primerna za nadaljnjo uporabo. Nekateri anketiranci so opozarjali na dejstvo, da računalniška tehnologija in dostop do interneta v Sloveniji nista dovolj razširjena, kar pomeni posledično slabšo informiranost splošne javnosti o Tednu vseživljenjskega učenja. Izvajalci, ki dostopa do interneta nimajo, večkrat so bili omenjeni starejši, ne prepoznajo svojega prispevka k TVU, manjka jim občutek, da so del velikega, vseslovenskega dogajanja.

Slabša računalniška opremljenost in počasen dostop do interneta sta prav tako zmanjševala navdušenje anketirancev nad spletnim koledarjem, čeprav smo njegovi pripravljavci to možnost upoštevali in poskušali zahtevnost računalniške rešitve

zmanjšati na tisti minimum, ki še vedno zagotavlja sodobno in funkcionalno delovanje. Kot je omenil eden od anketirancev: spletne rešitve žal niso dosegljive vsem, toda razvoj gre v to smer in zagotovo ni smiselno storiti koraka nazaj. V eni od anket pa je celo bilo izraženo mnenje, da naj bi spletni koledar TVU postal orodje za informiranje o prireditvah, ki se povezujejo z vseživljenjskim učenjem, tudi izven TVU, čez vse leto. Spletni koledar si je po mnenju anketirancev prislужil oceno **4,1**.

Od 117 anketirancev se jih je glede tiskanega koledarja opredelilo le 62; od teh je 58% anketirancev mnenja, da je tiskani nacionalni koledar v prihodnje potreben, drugi menijo, da spletni koledar zadošča. Dokončna odločitev o tiskanem koledarju, njegovih pojavnih oblikah (nacionalni, regionalni) ter nakladi bo sprejeta v pripravljalnem obdobju za naslednji TVU, treba pa je omeniti, da so se parcialni koledarji pojavljali že letos – pripravili so jih bodisi koordinatorji ali 'večji' izvajalci; ti koledarji so bili natisnjeni in/ali objavljeni na njihovih spletnih straneh, vzpostavljene pa so bile povezave z nacionalnim koledarjem. V mnogih primerih je bil vir podatkov za te delne koledarje rezultat poizvedb v nacionalnem spletnem koledarju.

Nekajkrat izražen očitek v zvezi s koledarjem prireditev (prejšnja leta tiskanim, zdaj spletnim) zadeva njegovo pravočasno dostopnost. Pripravljalcem v bran je treba omeniti, da so nekatere – med njimi tudi obsežnejše in pomembnejše – prijave dejavnosti prihajale na naš naslov še dolgo po izteku roka, saj izvajalci prej niso imeli vseh potrebnih podatkov za objavo. Spletni koledar smo objavili v dveh rokih – prvič deset dni pred uradnim začetkom TVU, drugič pa tik pred njim. Predvidevamo, da bo glede na letošnje izkušnje v naslednjem letu ta postopek postal bolj rutinski in zato enostavnejši; ravno tako bomo koledar večkrat posodobili, zanašamo pa se tudi na pravočasno prijavljanje, saj so si mnogi izvajalci zastavili za cilj, da bodo s pripravami za TVU začeli znatno prej.

Letošnji TVU je spremljalo tudi **drobno vizualno promocijsko gradivo**, in sicer papirne kocke, dopisni papir, vabila in priznanja. Gradivo je bilo izdelano v manjših količinah, namenjeno je bilo predvsem promociji prireditev na državni ravni. Izvajalci so prejeli le po nekaj vzorčnih primerkov, zato so v anketah izražali željo po večjih količinah tega gradiva, saj je bilo prijetnega videza in za obiskovalce izjemno privlačno.

★ **Lastno promocijsko in informativno gradivo TVU 2001**

Tudi letos skoraj ni bilo ankete, ki bi prišla na naš naslov brez barvitih prilog. To so primerki promocijskega gradiva, ki so ga izvajalci pripravili sami - bodisi posamezno bodisi v sodelovanju z drugimi izvajalci v njihovem okolju.

Izvajalci so pokazali veliko domiselnosti, saj so mnogi pripravili: lastne plakate in letake, brošure, prospekte, zložanke, zgibanke, privlačna vabila k sodelovanju in vabila na ogled prireditev, koledarje in programe prireditev, pisemski papir, raz-

glednice, mape, vizitke, kataloge izobraževalnih programov, kataloge razstav, koncertne liste, razstavne panoje, stenske časopise, posebne izdaje informativnih in predstavitvenih glasil in biltenov, obvestila predstavnikom sredstev javnega obveščanja in okrožnice gospodinjstvom, vprašalnike za udeležence, priznanja, strokovna gradiva, avdio- in videokasete, skodelice in balone. Veliko jih je pri tem uporabilo logotip TVU 2001, ki so ga prejeli na disketi ali po elektronski pošti v različnih formatih, primernih za nadaljnjo grafično obdelavo. Mnogi so za osnovo vzeli prej omenjeni skupni plakat TVU, ga dotiskali, poslikali ali kako drugače dopolnili s svojimi vsebinami. Nekateri anketiranci so okrasili tudi svoje prostore, izložbena okna ipd.

Veliko več kot prejšnja leta so izvajalci za promocijo svojih prireditev uporabili lastne, tematsko obarvane spletne strani in druge načine, ki jih omogočajo elektronski mediji (elektronska pošta, razpravljalnice oz. elektronski forumi, predstavitve v programu Powerpoint). Na ta način so lahko informacije sproti obnavljali in jih dopolnjevali ter dosegali večji del javnosti kot s klasičnimi pristopi. Te oblike promocije TVU se bodo v prihodnje nedvomno vse bolj uveljavile.

Lastna promocijska gradiva praviloma odražajo specifičnost posameznega izvajalca in njegove dejavnosti in pri obiskovalcih vzbujajo vtis, da se 'tukaj' in 'zdaj' dogaja nekaj dostopnega, zanimivega in zanje koristnega. Pripravo lastnega promocijskega gradiva so izvajalci že prepoznali kot pomemben vložek, ki zagotavlja večjo obiskanost prireditev, le redki so v anketah omenili, da zanj niso imeli dovolj sredstev.

Promocijsko gradivo, ki so ga izdelali izvajalci sami, smo razstavili ob slovesnem odprtju TVU, 15. oktobra 2001, do izteka TVU pa še v prostorih ACS. Tudi na ta način smo želeli zapolniti vrzel, ki je nastala zaradi odsotnosti tiskanega koledarja. Obiskovalci razstave so se lahko prepričali, da se po vsej državi odvija mnogo zelo zanimivih dogodkov, občudovali pa so lahko tudi domiselnost izvajalcev, ki so na krajevni ravni – velikokrat s skromnimi sredstvi - poskrbeli za učinkovito informiranje in promoviranje TVU.

Skupaj z izpolnjenimi vprašalniki pa so na naše naslove prispele tudi številne fotografije s prizorišč TVU. Ob priložnosti jih bomo uporabili kot najbolj zgovorno gradivo o pestrosti dogajanj v TVU.

★ Podpora občinskih uprav pri izpeljavi TVU 2001

Občinske uprave prevzemajo v projektu TVU vse dejavnejšo vlogo, ki so je bili v največji meri deležni koordinatorji in z njimi povezani izvajalci TVU 2001. Omenili smo že, da so tri občine (Dravograd, Jesenice in Škofja Loka) neposredno delovale v vlogi koordinatorja in anketiranci so jim hvaležni za raznovrstno podporo, ki so

jo od njih prejeli. Veliko odobravanje so si zaslužile tudi nekatere druge občine, ki so sodelovale pri snovanju TVU, prevzele pokroviteljstvo, financirale nekatere elemente TVU, med njimi predvsem skupno promocijo, zaključne prireditve ipd. To so bile: mestne občine Maribor, Murska Sobota in Novo mesto ter občine Prevalje, Postojna, Ravne na Koroškem in Žalec. Nasploh je večina koordinatorjev uživala precejšnjo moralno in finančno podporo občin, v anketah omenjajo občine: Cerknica, Beltinci, Brežice, Dolenjske Toplice, Ilirska Bistrica, Krško, Logatec, Loška dolina, Mirna peč, Pivka, Sežana, Šentjernej, Šentjur, Škocjan, Tišina in Žužemberk.

Nekateri izvajalci za podporo občine sploh niso zaprosili, nekaj pa je bilo tudi takih, ki jim občinska uprava ni prisluhnila.

V šestih letih se je izkazalo, da so najpogostejše oblike pomoči, ki jih občine namenjajo izvajalcem TVU, tele:

- sodelovanje v organizacijskem odboru TVU v občini ali regiji (pomoč pri snovanju, načrtovanju, izpeljavi in evalvaciji),
- prevzem pokroviteljstva nad TVU,
- zagotavljanje medijske promocije, organiziranje novinarskih konferenc,
- zagotavljanje obveščanja javnosti, brezplačnega plakataranja,
- uporaba občinskih spletnih strani za oglaševanje prireditev, objava lokalnega koledarja prireditev na teh straneh,
- priprava skupnega promocijskega gradiva (letaki, plakati, vabila ipd.),
- prisotnost predstavnikov občine na prireditvah ter pozdravni govori na otvoritvenih ali zaključnih slovesnostih,
- organiziranje sej občinskih svetov in obravnavanje tematike vseživljenjskega učenja, sodelovanje na omizjih, v delavnicah in drugih dogodkih TVU,
- brezplačno odstopanje prostorov in/ali opreme (računalniki, oglasne deske, dostop do interneta) ali pomoč pri pridobivanju prostorov,
- finančna pomoč (občine denarno podprejo izdajo lokalnega promocijskega gradiva, predstavitve dejavnosti na stojnicah, plačajo najemnine prostorov, oglaševanje in oddaje v javnih občilih, sofinancirajo sprejeme, odprtja ali zaključne prireditve, pogostitve, cvetlične aranžmaje ali pa izvajalcem name-nijo pavšalne zneske, ki jih lahko potrošijo v skladu z njihovimi načrti TVU).

Vse kaže, da se je kakovostno sodelovanje med izvajalci TVU in občinami marsikje že ustalilo, v prihodnje pa se ga gotovo lahko nadejamo v še večjem številu občin in na še večjih vsebinskih področjih.

★ Podpora države pri izpeljavi TVU 2001

Država projektu TVU vse od leta 1997 namenja moralno podporo in mu pripisuje nacionalni pomen. Vsako leto sprejme letni načrt TVU in predlaga vsem ministrstvom, da se dejavno vključijo v projekt. V letošnjem letu je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve financiralo del nalog Andragoškega centra za projekt TVU, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport pa je v okviru razpisa za sofinanciranje izobraževanja odraslih, postavka promocijska dejavnost, financiralo izpeljavo načrtov nekaterih izvajalcev in pa dejavnost dvanajstih koordinatorjev TVU 2001.

V splošnem so si anketiranci glede podpore, ki naj bi jo država namenila TVU, enotni - predvsem si želijo finančnih spodbud. Pri tem eni zagovarjajo pavšalno odmerjanje sredstev, drugi pa pripravo ustreznih meril in odmerjanje sredstev glede na obseg in kakovost programa posameznega izvajalca. Želijo si, da bi država v te namene odmerila več sredstev in da bi ta pritekala pravočasno, saj je nemogoče načrtovati dejavnosti, če višina in dotok finančne podpore nista znana.

Drugo najpogosteje predlagano področje delovanja države vidijo poročevalci v zagotavljanju medijske pozornosti, in sicer v obliki javnega poziva v javnih medijih, javnih izjav pomembnih predstavnikov države in v drugih oblikah medijske promocije Tedna na državni ravni. Izvajalci so hvaležni za moralno podporo države in jo pričakujejo tudi v prihodnje, želijo pa si, da bi država vplivala na občinske organe in jih prepričala o pomenu projekta TVU ter na uveljavljanje strategije vseživljenjskega učenja in izobraževanja v naši družbi. Prav tako si želijo, da bi država izražala več odkritega zanimanja za TVU, spoštovanja do njegovih prirediteljev in da bi se njeni predstavniki dejavnije vključevali v prireditve.

Nekaj anketirancev omenja, da vloge države pri izpeljavi Tedna ne zaznavajo oz. da z njo niso seznanjeni.

★ Mnenja o sodelovanju v TVU 2002

Teden vseživljenjskega učenja 2002 bomo praznovali od 14. do 20. oktobra. Po šestletnih izkušnjah sodeč pričakujemo nadaljnji porast količinskih in kakovostnih kazalcev uspešnosti TVU. Potrjuje pa se tudi spoznanje, da velik odstotek izvajalcev, ki so že kdaj sodelovali, ostaja zvestih tej manifestaciji. Tako je tudi velika večina letošnjih anketirancev (77%) na vprašanje, ali bodo sodelovali v TVU 2002, odgovorila pritrdilno. Na vprašanje, ali bodo svoj pristop spremenili, so nekateri odvrnili, da o tem še ne razmišljajo, drugi pa v procesu vrednotenja letošnje izkušnje že oblikujejo koncept naslednjega TVU.

Izvajalci, ki so letos doživeli obilen in potrjujoč odziv, se opredeljujejo za povečan obseg dejavnosti v naslednjem letu. Omenjajo, da bi radi pritegnili čim širšo jav-

nost ter čim bolj raznolike ciljne skupine, tako da bo paleta njihovih prireditev zanimiva za predstavnike vseh generacij in različnih življenjskih situacij. Kar nekaj izvajalcev ugotavlja, da je obiskanost prireditev večja, če slednje namenijo jasno opredeljenim ciljnim skupinam, zato bo njihov prvi korak identifikacija le-teh.

Mnogi glede na pripombe njihovih obiskovalcev razmišljajo o tem, da bi Teden 'raztegnili' na nekaj dni pred in/ali po uradnem terminu TVU; nekateri bodo s svojimi prireditvami zapolnili kar ves mesec oktober. Na ta način urniki ne bi bili tako zelo napeti in prireditve zgoščene. Nemalo je izvajalcev in koordinatorjev, ki bi želeli obiskati prireditve drugih, pa tega zaradi prezaoptimalnosti z lastnimi dogodki ne morejo.

Kar nekaj je izvajalcev, ki menijo, da ne bodo večali obsega, morda se bodo celo odločili za manjše število prireditev. Raje se bodo osredotočili na njihovo kakovost, saj sodelovanje v TVU doživljajo kot spodbudo za preseganje kakovostne ravni svojih storitev ter za iskanje in predstavljanje novosti. Strinjajo se, da je TVU pravi kraj in čas za predstavitev in uvajanje aktualnih znanj, zato bodo skušali čim bolj prisluhniti potrebam v svojem okolju.

Seveda je nekaj anketirancev omenilo, da bosta obseg in kakovost njihovega sodelovanja v TVU ostala enaka, le da bodo več pozornosti namenili tistim dogodkom, ki so pritegnili največ obiskovalcev – največkrat so to prireditve, ki omogočajo dejavno vključevanje udeležencev, predvsem delavnice. Nekateri anketiranci omenjajo spoznanje, da je TVU pomembna priložnost za izmenjavo strokovnih mnenj in znanj, zato bodo prihodnje leto organizirali več okroglih miz, tribun, posvetov in seminarjev.

Mnogi omenjajo spoznanje, da bodo morali naslednje leto več naporov vlagati v predstavitev svojih prireditev, zato bodo pripravili več promocijskih in informativnih gradiv. Prizadevali si bodo tudi za tesnejše stike z javnimi mediji. Omenili smo že, da je oglaševanje TVU prireditev v internetu letos na svojih ali na skupnih spletnih straneh izpeljalo kar nekaj izvajalcev; za tak način se ogrevajo tudi tisti, ki letos tega medija še niso izkoristili.

Povezovanje z drugimi izvajalci mnogim predstavlja izziv tudi v letu 2002. V nekaterih okoljih so dobiti skupnega in usklajenega nastopanja v TVU že občutili in nameravajo tako tudi nadaljevati, drugi pa v povezovanju znotraj mesta, občine ali celo regije vidijo rešitev nekaterih svojih težav: premajhnega odziva javnosti, medijev in sponzorjev, nezadovoljivega dometa in pestrosti lastnih prireditev ter premajhne izkušnosti za tovrstno promocijsko delovanje. Povezovanje doživljajo tudi kot možnost, da izvedo drug za drugega. Šestletne izkušnje tako kažejo, da TVU vse bolj postaja prireditev, ki povezuje in je vse manj stvar uveljavljanja posameznih izvajalcev.

Omeniti moramo, da nekateri izvajalci svoje prihodnje sodelovanje v TVU pogujejo z razpoložljivostjo finančnih sredstev, pri tem omenjajo potrebo po finančni podpori države in občine.

★ Mnenja o vlogi Andragoškega centra Slovenije (ACS) kot nacionalnega koordinatorja TVU 2001

Anketiranci so v odgovorih na vprašanje o letošnjem delu ACS v vlogi nacionalnega koordinatorja največkrat omenjali, da so zadovoljni z našim delom in da si želijo podobnega sodelovanja z nami tudi v prihodnje. Njihove ocene segajo od 'odlično' do 'zadovoljivo'. Navajeni so, da iz leta v leto nadaljujemo s pristopi, ki so se izkazali kot dobri in uspešni, ter jih nadgrajujemo z novostmi. Pri identifikaciji slednjih nam anketiranci pomagajo s konstruktivnimi predlogi, ki zadevajo različne vidike našega dela.

Nekateri anketiranci pa omenjajo, da vloge ACS ne poznajo dovolj, kar je najverjetneje posledica tega, da so sodelovali s koordinatorjem, širše razsežnosti projekta pa jih bodisi ne zanimajo ali pa o njih niso dovolj informirani.

Kar zadeva **spodbujevalno, obveščevalno in koordinativno vlogo ACS**, so anketiranci omenili naslednje konkretne oblike podpore, ki si jih želijo:

- pravočasno (zgodnejšo) opredelitev projekta in iz njega izhajajočih nalog, jasna in natančna obvestila, napotke in spodbude,
- skrb za nadaljnji razvoj projekta TVU – nove ideje, da bi postala prireditev še pestrejša,
- enotno izjavo o poslanstvu in pomenu TVU in strategije vseživljenjskega učenja,
- navodila glede tematske obarvanosti Tedna, kar se je izkazalo kot dobrodošlo priporočilo, ki pa ne sme postati obvezujoče,
- pobude in predloge za skupne akcije, vsebinsko usmerjanje,
- več usklajevanja na vseh ravneh ter več konkretnega svetovanja, pomoč pri koordinaciji večjih aktivnosti,
- večjo angažiranost pri vsebinski izboljšavi prireditev na krajevni ravni,
- več priložnosti za srečanja izvajalcev pred TVU in po njem,
- več povezovanja s fakultetami in podjetji,
- več povezovanja z mrežami organizacij, ki bi se lahko vključile v TVU,
- več usposabljanja za delo v projektu TVU, za pridobivanje medijske podpore kot tudi za pridobivanje denarja,
- izdajanje potrdil o sodelovanju v TVU (zlasti pedagoškim delavcem, ki vodijo TVU v osnovnih in srednjih šolah - za napredovanje v nazive),

- poglobljeno delo z območnimi in tematskimi koordinatorji, opredelitev pravil delovanja in vrednotenja.

Ugotavljamo, da so si v prvih letih izvajalci TVU v večjem številu želeli več koordinacije, pobud in jasnih napotkov, medtem ko je zdaj želja po tovrstni pomoči vse manj. Ocenjujemo, da je to po eni strani posledica naših prizadevanj, da bi čim učinkoviteje obveščali in usmerjali sodelujoče, po drugi strani pa ugotavljamo, da so se izkušenejši izvajalci navadili samostojnosti, sami vzpostavljajo stike z javnimi občili, občinskimi upravami ter drugimi izvajalci na svojem območju. Uvideli so tudi, da TVU nudi širok okvir, v katerem lahko vsak najde svoj prostor - ambicijam, objektivnim možnostim in interesom primerno. Bistven premik je nastopil tudi z vzpostavitvijo mreže območnih in tematskih koordinatorjev, ki na krajevni ravni prevzemajo mnoge naloge, ki jih je v prejšnjih letih opravljal ACS, s tem pa zagotavljajo še večjo informiranost in usklajenost v svojih okoljih.

Kar zadeva **medijsko promocijo TVU 2001 na državni ravni**, so anketiranci izrazili tele želje:

- več oglaševanja in druge medijske promocije na nacionalni ravni,
- prodornejšo, odmevnejšo, bolj agresivno medijsko podporo - ne le informiranje, temveč tudi ozaveščanje najširše javnosti,
- zgodnejše animiranje javnosti prek medijev,
- stalno in ne le sporadično poročanje medijev o TVU in vseživljenjskem učenju,
- pomoč pri vzpostavljanju stikov z mediji in zagotavljanje njihovega sodelovanja na krajevni ravni,
- priprava TV spota o TVU, ki bi se vrtel na televiziji pred in med TVU.

Prodornejša medijska promocija TVU je eden od dveh najpogosteje omenjenih predlogov, ki zadevajo vlogo Andragoškega centra, vendar moramo poudariti, da ACS skrbi predvsem za promocijo na državni ravni in promocijo TVU kot vseslovenske prireditve, medtem ko je naloga izvajalcev, da za medijsko promocijo svojih prireditev in za promocijo TVU na krajevni ravni poskrbijo sami. Omeniti je treba, da se pomena lastne promocije - ne le medijske, temveč tudi drugih oblik (osebni stiki, okrožnice gospodinjstvom ipd.) izvajalci vse bolj zavedajo, za učinkovite prijeme so nagrajeni z bogatim odzivom na prireditvah.

Kar zadeva **(so)financiranje TVU 2001**, so anketiranci izrazili želje, da ACS zagotavlja:

- neposredno finančno pomoč izvajalcem TVU,
- pomoč pri iskanju možnosti sofinanciranja TVU na občinski, državni in mednarodni ravni,

- pomoč pri prijavljanju na razpise,
- informiranje občinskih in lokalnih oblasti o vlogi in pomenu TVU in njihovo spodbujanje k sodelovanju ter (so)financiranju dejavnosti,
- vključitev TVU oz. strategije vseživljenjskega učenja v javne razpise različnih resorjev.

Druga najpogosteje zapisana želja izvajalcev zadeva denarno podporo, ki naj bi jo ACS zagotovil izvajalcem na krajevni ravni, čeprav jo omenja manj anketirancev kot prejšnja leta. Izvajalci se namreč vse bolj zavedajo, da je lahko pomoč ACS na tem področju le posredne narave - posredovanje pri ministrstvih, da TVU umestijo v svoje razpise, pomoč pri izpolnjevanju prijav, informiranje in ozaveščanje občinskih uprav o pomenu TVU ter vseživljenjskega učenja ipd.

Kar zadeva **skupno vizualno promocijo in informativno gradivo TVU 2001**, so anketiranci izrazili te želje:

- večje količine skupnega informativnega in promocijskega gradiva, v katerem je kratko in jedrnato povedano, kaj TVU je in kakšno je njegovo poslanstvo (letaki, zgibanke),
- več praktičnega drobnega promocijskega gradiva,
- tiskani koledar (nacionalni, regijski),
- možnost tiskanja izpisov spletnega koledarja v barvah, zato da je gradivo mogoče neposredno uporabiti kot promocijsko gradivo,
- pravočasna priprava gradiv in njihova distribucija,
- nadaljnja uporaba in razvoj spletnih rešitev (prijava prek interneta, spletna stran, spletni koledar) ter njihovo pogosto in čim zgodnejše posodabljanje,
- priprava dvojezičnega promocijskega gradiva za obmejna območja.

Kar zadeva **izpeljavo prireditev na državni ravni**, so bile izražene naslednje pobude:

- organizirati aktivnosti na državni ravni pred Tednom, saj se jih v času TVU izvajalci, ki so zaposleni z organizacijo lastnih dogodkov, ne morejo udeležiti,
- preseliti dogodke državnega pomena v posamezne regije ali vsaj izven Ljubljane, saj bi s tem pritegnili pozornost javnih občil in lokalnih oblasti,
- več festivalskih prireditev, ki bi pritegnile najširšo javnost.

Sovpadanje državnih prireditev s prireditvami na krajevni ravni oz. z njihovo pripravo nekateri izvajalci omenjajo z obžalovanjem, saj bi se radi udeležili slovesnega odprtja in podelitve priznanj ACS za izjemne dosežke v izobraževanju odraslih pa tudi andragoškega kolokvija, a jim časovno prekrivanje prireditev tega ne dopušča.

Po drugi strani je bila v anketah pa tudi v osebnih stikih večkrat omenjena želja, da bi predstavniki Andragoškega centra v večji meri obiskovali prireditve na krajevni ravni - bodisi slovesna odprtja bodisi zaključne prireditve pa tudi evalvacijske sestanke. Po eni strani bi s svojo navzočnostjo prireditvam dali dodatno težo in bi pritegnili pozornost lokalnih medijev, po drugi strani pa bi lahko nudili strokovno pomoč v fazah načrtovanja, usklajevanja in vrednotenja TVU na krajevni ravni. Zaradi sočasnosti prireditev je tudi to oteženo.

★ Mnenja o idejni zasnovi TVU

Poleg želja, ki zadevajo predvsem vlogo Andragoškega centra pri organiziranju Tedna, so anketiranci zapisali še druga mnenja, ki zadevajo idejno zasnovano Tedna ter predloge za naslednje leto. Na vprašanje o ustreznosti sedanje zasnove TVU je 77% anketirancev odgovorilo pritrdilno, 11% anketirancev se z njo ne strinja, 12% pa se jih ni opredelilo, nekateri zaradi premajhne seznanjenosti.

V anketah že drugo leto zapored ni več vprašanja o ustreznosti termina TVU, saj so se mnenja o tem zelo razhajala, prevladalo pa je vendarle tisto, ki je zagovarjalo organiziranje TVU v tretjem tednu v oktobru. Nekateri anketiranci so se o tem vprašanju vendarle tudi letos opredeljevali in po mnenju večine se je uradni termin TVU že zasidral - tako pri izvajalcih kot tudi v javnosti. Omenjena je bila pobuda, da naj bi se Teden v različnih regijah realiziral ob različnem času, saj je sedaj preveč dogajanja v enem samem tednu. V anketah večkrat najdemo tudi predlog o tem, da naj bi TVU trajal ves mesec (najraje oktober ali november) ali kar vse leto. Nakazana je bila tudi možnost, da naj bi se zaradi dosedanje sočasnosti odprtja na nacionalni ravni in odprtij na krajevni ravni v prihodnje TVU na krajevni ravni začel dan kasneje.

Po mnenju nekaterih anketirancev naj bi bil TVU tematsko opredeljen, zamisel o vseživljenjskem učenju pa naj bi se čim bolj povezovala z vsakdanjim življenjem. Določene naj bi bile tudi ciljne skupine, ki bi jih s TVU prireditvami nagovarjali.

Rok prijave naj bi se skrajšal (zaključil naj bi se npr. junija), da bi bilo več časa za pripravo promocijskega gradiva, za medijsko promocijo in za koordinacijo aktivnosti.

Naj zaokrožimo nizanje predlogov z ugotovitvijo, da za realizacijo večine opomb, ki zadevajo idejno zasnovano TVU, že zdaj ni bilo nikakršnih ovir - mnogi izvajalci so si za svoje prireditve postavili širši časovni okvir ali pa so jih izpeljali pred ali po uradnem terminu TVU. V svojih akcijskih načrtih so opredelili potrebe okolja in TVU zasnovali tako, da so TVU dogodki čim bolj nagovarjali konkretne ciljne skupine in njihove dejanske potrebe po učenju. Lahko so se odzvali na priporočeno osrednjo temo, se odločili za temo, ki bolje odraža potrebe ali prednosti njihovega

okolja, ali pa so se preprosto ognili tematski obarvanosti svojih prireditev in sodelovali s tistim, kar pač imajo in želijo pokazati javnosti.

V anketah je kar nekaj izvajalcev izrazilo hvaležnost za možnost, da se predstavijo v okviru manifestacije, ki ima državni pomen. Brez formalnega in prazničnega ozadja, ki ga daje TVU, in brez spodbud in pomoči, ki jo dobivajo od Andragoškega centra, bi marsikatera priložnost za učenje pa tudi marsikakšen dosežek ostala neopažena.

Veseli smo pohval in čestitk, ki so nam jih izrekli nekateri anketiranci in nas tako potrdili v prepričanju o poslanstvu Tedna vseživljenjskega učenja ter o naši vlogi pri njegovem uresničevanju. Zavedamo pa se, da tudi v šestem Tednu še ni bilo vse tako, kot bi želeli, zato se lahko strinjamo z večino kritičnih ugotovitev, ki so nam jih sporočili izvajalci. Večine teh slabosti smo se zavedali tudi sami, žal pa ni bilo v naši moči, da bi se jim izognili. Veseli smo, da je naše sodelovanje kljub temu obrodilo obilne sadove, in se nadevamo, da bo ob še večjem angažiranju vseh sodelujočih tako tudi v prihodnje. Teden vseživljenjskega učenja doživljamo ne le kot praznik učenja, temveč tudi kot konkretno učno lekcijo vseh nas, ki ga v Sloveniji uveljavljamo. Za to skupno učenje se zahvaljujemo in se ga veselimo tudi v letu 2002.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS
(v sodelovanju z Alenko Mavsar)

4. poglavje: Sklepne ugotovitve

Na podlagi opravljene analize TVU 2001 ter naših opazovanj ugotavljamo, da je tudi šesti slovenski Teden vseživljenjskega učenja uspel. Ocena o uspešnosti TVU 2001 temelji zlasti na tehle **kazalcih in ugotovitvah** iz anket:

- Določeni vidiki prvotnega modela TVU so v praksi tudi letos doživeli ne le svojo vnovično potrditev, temveč nadaljnji razmah. Teden je tako nedvomno pripomogel k promoviranju koncepta in strategije vseživljenjskosti učenja in k uveljavljanju zamisli učenja za vse ljudi, v vseh obdobjih in vseh življenjskih situacijah.
- Na pobudo za skupno praznovanje vloge učenja v slovenskem prostoru in času se je odzvalo nad 550 izvajalcev, kar je za 10% več kot lani. Izvajalci so bili po sestavi zelo različni. Izhajali so iz 86 slovenskih občin; pridružilo se jim osem izvajalcev iz Hrvaške.

- Izvajalci so se med seboj povezovali. 16 inštitucij (med njimi ljudske univerze in druge večje izobraževalne organizacije ter občinske uprave) se je povežalo v mrežo koordinatorjev TVU 2001; ti so prevzeli usklajevanje na svojem območju oz. tematskem področju. Njihovo delovanje je pomembno prispevalo k izboljšanju količinskih in kakovostnih pokazateljev uspešnosti TVU.
- Izvajalci so, sodeč po prijavih in anketah, v uradnem terminu TVU izpeljali okrog 2.300 dogodkov, pred in po TVU pa še okrog 1.100 dogodkov. Utrip prireditvev TVU je bilo čutiti v 86 občinah, pa tudi v petih krajih na Hrvaškem (Gerovo, Mali Lošinj, Reka, Rovinj in Zagreb).
- Kakovost in kompleksnost prireditvev sta se prav tako povečali. Na mnogih prizoriščih so se ob enem večjem dogodku srečali raznovrstni akterji, ki so praviloma zastopali različne generacije, pa tudi različne družbene vloge, in tako manifestirali slogan "učenje za vse".
- Vsebine prireditvev, nastale kot odziv na potrebe okolja, ki so mu bile namenjene, so ponovno potrdile naraščajoči pomen neformalnega učenja in pa dejstvo, da vseživljenjsko učenje ni in ne more biti zgolj v domeni ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje, temveč da posega na vsa področja javnega pa tudi zasebnega življenja.
- Pri izpeljavi Tedna so s številnimi objavami (1.368 znanih prispevkov) zelo intenzivno sodelovala javna občila na državni in krajevni ravni ter tako poskrbela za medijsko promocijo TVU, hkrati pa s tem potrjevala (še premalo prepoznano in uveljavljeno) vlogo javnih občil kot virov učenja.
- Teden je bil bogato podprt z vizualnim promocijskim gradivom. Skupno gradivo je pomenilo zaščitni znak dogajanj TVU po vsej državi, izvajalci pa so slovesni in informativni naboj Tedna okrepili še z domiselnim lastnim gradivom.
- Informiranje o pripravah in izpeljavi projekta TVU je potekalo predvsem prek TVU-Novičk in spletne strani TVU (<http://tvu.acs.si>). Možnost prijavljanja dejavnosti prek interneta, TVU-razpravljalnica in spletni koledar so se v TVU 2001 dokončno uveljavili kot funkcionalna nadgradnja spletnih strani TVU, ki omogoča komunikacijo s široko javnostjo. Tiskani koledar prireditvev je zaradi pomanjkanja denarja žal izostal. Mnogi izvajalci so ga pogrešali. Obveščenost določenega dela javnosti je bila s tem precej okrnjena.
- Obiskovalci prizorišč TVU so svoje zadovoljstvo izražali z dejavnim vključevanjem v prireditve in z živahnimi debatami. Pristopali so radovedno, z zanimanjem in željo, da se vključijo v izobraževalne programe in pritočasne dejavnosti. Izvajalci poročajo o povečanem vpisu in o vzpostavljenih partnerstvih.
- Na mednarodni ravni je slovenski TVU doživel več potrditev: med drugim smo nadaljevali lani zastavljeno sodelovanje z državami jugovzhodne

Evrope in v okviru projekta EBIS neposredno botrovali prvemu festivalu učenja v Albaniji ter drugi tovrstni prireditvi v Bosni in Hercegovini. Slovenska izkušnja je bila predstavljena in večkrat izpostavljena kot primer dobre prakse na srečanju 21 evropskih koordinatorjev v Bruslju. Zastopani smo tudi na skupni spletni strani vseh festivalov učenja na svetu (<http://www.unesco.org/education/uie/InternationalALW>).

- Vsi sodelujoči so Teden sprejeli kot plemenito naložbo in kot priložnost za promocijo svojih dejavnosti. Izpeljali so ga zelo zavzeto, vložili so velike napore, mnogokrat tudi lastne finančne vire. Predvsem pa sta jih vodila pristno veselje ter želja po medsebojnem spoznavanju, povezovanju in proslavljanju učnih in ustvarjalnih dosežkov.

Vse to nas krepi v prepričanju, da moramo prirejanje Tedna vseživljenjskega učenja nadaljevati in krepiti njegovo vlogo pri uresničevanju slogana "Slovenija, učeča se dežela", zato ponujamo v razmislek in odločanje ustreznim dejavnikom tele **predloge**:

- Projekt naj se nadaljuje kot vsesplošen, vsakoletni slovenski projekt za promoviranje in razvijanje vseživljenjskega učenja.
- Za uspešno izpeljavo projekta je v prihodnosti treba:
 - zagotoviti stalno podporo slovenske Vlade, ki naj tudi v prihodnje Teden obravnava kot projekt državnega pomena, s tem pa tudi sodeluje pri njegovi izpeljavi z ustrežno moralno, denarno in organizacijsko podporo na državni in lokalnih ravneh;
 - izrabiti možnosti, ki jih ima Vlada pri spodbujanju lokalnih skupnosti in posameznih resorjev v Vladi, da prepoznajo svojo dejavno vlogo v projektu;
 - nadalje krepiti mrežo območnih in tematskih koordinatorjev in animatorjev TVU ter zagotoviti njihovo financiranje na podlagi javnih razpisov, in sicer ne le v okviru ministrstva, pristojnega za izobraževanje, temveč tudi v drugih resorjih;
 - čim bolj vključiti dejavnike na krajevni ravni, tako upravne organe kot tudi izvajalce, ki naj projekt sprejmejo kot možnost za razvijanje in pospeševanje učenja vseh ljudi na svojem območju ter za vpeljevanje koncepta in strategije vseživljenjskega učenja;
 - pri načrtovanju projekta v letu 2002 čim bolj upoštevati in uporabiti pridobljene izkušnje, kritična stališča in predloge iz opravljene ankete, poročila in priporočila izvajalcev TVU;
 - še naprej zagotoviti intenzivno podporo javnih občil (ACS na ravni osrednjih javnih občil, izvajalci in koordinatorji pa predvsem, vendar ne izključno, na ravni krajevnih občil).

- Andragoški center Slovenije naj uvrsti projekt v svoj program dela za leto 2002 in zanj zagotovi ustrezno denarno, organizacijsko in kadrovsko podlago, pri svojem delu pa postopa v skladu z dozdajšnjimi spoznanji in kritičnimi pripombami.
- Slovenski TVU naj se še naprej vključuje v mednarodna prizadevanja za organiziranje festivalov učenja po vsem svetu, pri tem pa naj se ohrani specifičnost slovenskega modela. Ta naj se uporabi kot primer dobre prakse, ki ga je mogoče z ustreznimi modifikacijami prenesti v druga okolja, tako da se zagotovi uresničevanje priporočil Hamburške deklaracije in Akcijskega načrta za prihodnost izobraževanja odraslih ter Deklaracije s Šeste svetovne skupščine ICEA, Jamajka, 2001.
- Poročilo, natisnjeno v glasilu TVU-Novičke, naj se razpošlje vsem prijateljem TVU in pristojnim organom. Povzetek najpomembnejših ugotovitev in predlogov tega poročila naj se prevede v angleščino, natisne kot izdaja angleških TVU-Novičk in razpošlje tujim partnerjem. Tako naj se zagotovi predstavitev in uveljavitev projekta TVU tudi zunaj meja naše države.
- S poročilom seznanimo tudi vse parlamentarne odbore.

Vsem ustanovam, skupinam in posameznikom, ki so pripomogli, da je Teden vseživljenjskega učenja 2001 uspel, se prisrčno zahvaljujemo za vložene napore in navdušenje. Odlično sodelovanje pričakujemo še naprej in se že veselimo našega naslednjega praznika učenja, ki bo v letu 2002 potekal od 14. do 20. oktobra.

Olga Drofenik
vodja projekta TVU

dr. Vida A. Mohorčič Špolar
direktorica ACS

mag. Zvonka Pangerc Pahernik
nacionalna koordinatorica za TVU

Priloga 1

★ Organizacijska struktura za izpeljavo projekta TVU 2001

★ Nacionalni odbor za pripravo TVU 2001

V letu 2001 je deloval v naslednji sestavi: **mag. Mirko Zorman**, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport (predsednik), **mag. Jože Miklavc**, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, **Betka Skuber**, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, **Ciril Baškovič**, Ministrstvo za kulturo, **Janez Dekleva**, Gospodarska zbornica Slovenije, **Vanja Čepin**, Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti (oktobra je sindikat imenoval za svojo predstavnico **Ireno Lipovec**), **Vlada Navotnik**, Občina Dravograd, **dr. Vida A. Mohorčič Špolar**, ACS, **Olga Drofenik**, ACS, in **mag. Zvonka Pangerc Pahernik**, ACS.

★ Skupina ACS za izpeljavo projekta TVU 2001

Direktorica ACS: **dr. Vida A. Mohorčič Špolar** in kolegij ACS kot posvetovalni organ;
Voditeljica projekta TVU 2001: **Olga Drofenik**;
Nacionalna koordinatorica za TVU: **mag. Zvonka Pangerc Pahernik**;
Koordinatorica TVU za prireditve ACS: **Slavica Borka Kucler**.

Delovne skupine:

Skupino za delo z izvajalci je vodila **mag. Zvonka Pangerc Pahernik**; sodelavci: Olga Drofenik, Nevenka Kocijančič, Franci Lajovic, Alenka Mavsar.

Skupino za otvoritvene slovesnosti je vodila **Nataša Elvira Jelenc**; sodelovala sta: Boštjan Miha Jambrek in Slavica Borka Kucler.

Delo skupine za podelitev priznanj ACS 2001 je vodila **Melanija Končina**; sodelavci: Zdenka Birman Forjanič, Slavica Borka Kucler in Mateja Pečar.

V skupini za strokovne prireditve ACS sta strokovne priprave vodila **mag. Peter Beltram** in **mag. Jasmina Mirčeva**; predsednica organizacijskega odbora je bila **Mateja Pečar**; sodelovali sta Slavica Borka Kucler in Marjetka Petelin.

Programski odbor za 5. Andragoški kolokvij je vodila **dr. Vida A. Mohorčič Špolar**, ACS; sodelovali so: Olga Drofenik, dr. Angelca Ivančič, mag. Jasmina Mirčeva, mag. Peter Beltram (vsi ACS), mag. Samo Hribar Milič, Gospodarska zbornica Slovenije, in mag. Marjan Peršak, Socius, d.d.

Priloga 2

★ Prireditve TVU 2001 v organizaciji Andragoškega centra Slovenije

★ Program osrednjih prireditev

Ponedeljek, 15. 10. 2001

- Ob 10. uri - Novinarska konferenca s predstavitvijo sadov 10 letnega delovanja ACS (dr. Vida A. Mohorčič Špolar, direktorica), dosežkov in perspektiv projekta TVU (mag. Zvonka Pangerc Pahernik, nacionalna koordinatorica TVU), 5. Andragoškega kolokvija (dr. Vida A. Mohorčič Špolar) in vprašanj o družbi znanja kot prioritete na papirju (Olga Drogenik, voditeljica projekta TVU);
- Ob 11. uri – Slovesno odprtje TVU 2001 v Festivalni dvorani Mercurius, BTC, združeno z obeležitvijo 10-letnice ACS in podelitvijo priznanj ACS 2001;
- Priložnostna razstava promocijskega gradiva TVU 2001 (15.10. od 10. do 13.30 ure v avli Festivalne dvorane BTC)

Torek, 16. 10. 2001

- 5. andragoški kolokvij: Izobraževanje in spreminjajoča se narava dela (v seminarski sobi ACS)

Sreda, 24. 10. 2001

- Seja Nacionalnega odbora TVU, odprta za javnost (ob 10. uri v prostorih ACS)

Petek, 14. 12. 2001

- ob 10. uri: Prednovoletno srečanje prijateljev TVU s podelitvijo priznanj najzvestejšim soustvarjalcem TVU (seminarska soba ACS);
- ob 11.30 uri: Slovesno odprtje razstave fotografij na temo Življenje je učenje – naj bo veselo! (v avli ACS); razstava je bila na ogled do 28. 12. 2001;
- ob 12. uri: Delovno srečanje koordinatorjev (ocena opravljenega dela)

★ Spremljevalne prireditve in dejavnosti:

- Delavnica za vzpostavitev mreže koordinatorjev TVU 2001 je bila v prostorih ACS 17. aprila 2001;
- Objava razpisa in zbiranje predlogov za dobitnike priznanj ACS 2001: razpis je bil odprt od 10. 4. do 10. 5. 2001

- Zasedanje komisije in izbor dobitnikov priznanj ACS, 23. 5. 2001
- Prijave izvajalcev oz. programov TVU 2001: do 3. 9. 2001
- Prvo srečanje izvajalcev TVU 2001: petek, 14. 9. 2001, seminarska soba ACS
- Ves oktober in drugi teden v decembru: sodelovanje strokovnjakov ACS z mediji (izjave, pisni prispevki in intervjuji), nastopi v radijskih oddajah in TV omizjih (dr. Vida A. Mohorčič Špolar, Olga Drogenik, mag. Zvonka Pangerc Pahernik, Slavica Borka Kucler);
- Ves čas (od objave razpisa za dobitnike priznanj do konca leta): objavljanje avtorskih in animacijskih prispevkov o TVU, andragoškem kolokviju, dobitnikih priznanj (Slavica Borka Kucler);
- Snemanje videoportretov dobitnikov priznanj ACS 2001 (julij – september 2001), distribucija (začetek oktobra) in predvajanje videofilma na programih regionalnih in zasebnih televizij ter v okviru programov Tedna pri različnih izvajalcih po vsej Sloveniji (od 8. oktobra do konca leta).

Priloga 3

★ Dobitniki priznanj Andragoškega centra Slovenije za leto 2001

★ Priznanja posamezniku(ci) za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja:

1. Roy Goreya, Brezje
2. Marjan Račnik, Podvelka
3. mag. Gojka Pajagič Bregar, Ljubljana
4. Elizabeta Janota, Prevalje
5. Janez Mrak, Medvode

★ Priznanja skupini za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja:

1. Študijska skupina Mediji in novinarstvo, Ljubljana
2. Društvo za razvoj podeželja Kapele
3. Društvo keramikov Gaja Postojna
4. ŽKUD Tine Rožanc, folklorna skupina Veterani, Ljubljana

- ★ **Priznanja posamezniku(ci), skupini, društvu, ustanovi, podjetju ali lokalni skupnosti za izjemne strokovne ali promocijske dosežke pri bogatitvi znanja drugih:**

1. dr. Manca Košir, Ljubljana
2. Melita Cimerman, Maribor
3. Območna obrtna zbornica Murska Sobota
4. Knjižnica Otona Župančiča Ljubljana
5. Občina Žalec

Priloga 4

- ★ **Dobitniki priznanj za 6- oz. 5-letno soustvarjanje "Slovenije – učeče se dežele"**

- ★ **Že šest let sodeluje v TVU 33 izvajalcev**

Agencija "Tolminska", Izobraževalno središče, Perovič, k.d., Tolmin
Andragoški zavod, Ljudska univerza Velenje, Velenje
Andragoški zavod Maribor - Ljudska univerza, Maribor
Andragoško društvo, Univerza za tretje življenjsko obdobje, Velenje
Animacija, d.o.o., Ptuj
Athena, d.o.o., Postojna
Center za izobraževanje in kulturo Trebnje
Doba, Zavod za izobraževanje, p.o., Maribor
Euro šola Ljubljana, Zavod za izobraževanje, Ljubljana
Glotta Nova, Center za pravo učenje in poučevanje, Ljubljana
INVEL, d.o.o., Podjetje za izobraževanje in poslovno podjetniško svetovanje, Velenje
Izobraževalni center Memory, d.o.o., Dutovlje
Knjižnica Bena Zupančiča Postojna
Knjižnica Otona Župančiča - Osrednja borza znanja, Ljubljana
Ljudska univerza Celje
Ljudska univerza Koper, Koper - Capodistria
Ljudska univerza Krško
Ljudska univerza Nova Gorica
Ljudska univerza občine Šentjur
Ljudska univerza Ormož
Ljudska univerza Postojna

Ljudska univerza Radlje ob Dravi
Ljudska univerza Tržič
Matična knjižnica Izola
Občina Postojna
RIC - Razvojno izobraževalni center Novo mesto
Smeri, izobraževanje, svetovanje in razvoj, d.o.o., Ravne na Koroškem
UPI - Ljudska univerza Žalec
VITRA, Center za uravnotežen razvoj, Cerknica
Vrtec Mengeš, enota Gobica, Mengeš
Vrtec Mengeš, enota Sonček, Mengeš
Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj
ZSSS, Območna organizacija Podravja, Maribor

★ **Pet let sodeluje v TVU 25 izvajalcev:**

Belosana, d.o.o. - Anicor, izobraževalni center, Ljubljana
Borza znanja Novo mesto, RIC Novo mesto
Center RS za poklicno izobraževanje, Ljubljana
Center za socialno delo Ravne na Koroškem, Ravne na Koroškem
Drustvo kmetič Dravograd, Dravograd
Društvo prijateljev mladine Dravograd, Dravograd
Združenje Lučka Mežiške doline, Ravne na Koroškem
Glasbena šola Postojna
Knjižnica Dravograd
Kmetijska pospeševalna služba Dravograd
Ljudska univerza Ajdovščina
Ljudska univerza Jesenice
Ljudska univerza Murska Sobota
Ljudska univerza Ptuj
Ljudska univerza Rogaška Slatina
Ljudska univerza Škofja Loka
Občina Dravograd
Osnovna šola Neznanih talcev, Šentjanž pri Dravogradu
Osnovna šola Šentjanž pri Dravogradu, Šentjanž pri Dravogradu
Vizija, s.p., Shen qi center Hribar, Ljubljana
Srednja trgovska šola Maribor
Športna zveza Dravograd
Vrtec Dravograd
Združenje Slovensko ekološko gibanje – SEG, Ljubljana
Zveza društev inženirjev in tehnikov Maribor

Priloga 5

★ Plakat za razstavo in seznam nagrajenih fotografij

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ,
izbranih med sodelujočimi v javnem natečaju TVU 2000 na temo
ŽIVLJENJE JE UČENJE – NAJ BO VESELO!

Razstavo bo odprl Peter POKORN,
predsednik Fotografske zveze Slovenije,
na sklepni slovesnosti TVU 2001 v **petek, 14. 12., ob 11.30 uri**
v prostorih Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134a/II, Ljubljana

Razstava bo na ogled do **petka, 28. 12. 2001**, ob delavnikih **med 8. in 17. uro.**

**“Fotografija je bila spodbuda pri nekem drugem učenju,
spoznavanju samega sebe, bližnjega, okolja in življenja sploh.”**

Fotoklub Žarek iz Postojne, dobitnik priznanja ACS 1999

•

Natečaj za čim boljšo fotografijo na temo rado-vednosti je Andragoški center Slovenije razpisal v sodelovanju s Fotografsko zvezo Slovenije, Društvom likovnih umetnikov Slovenije, Univerzo za tretje življenjsko obdobje iz Ljubljane ter Zavodom RS za šolstvo in šport. Udeležili so se ga lahko vsi odrasli državljani RS, ki se fotografiji posvečajo ljubiteljsko, pa tudi učenci osnovnih in srednjih šol.

Nagrajene fotografije:

Refleksija: Salomon MELKA in Matej VUKOVIČ, Produkcijska šola Ljubljana;

Učenje in igra: Tomaž LANIŠEK, FK Anton Ažbe Škofja Loka;

Odmor v parku 2: Tomaž LANIŠEK, FK Anton Ažbe Škofja Loka;

Flavta: Matej RUPEL, Fotografsko društvo Radovljica;

Jesen: Justina SLANA, Maribor; Zimska idila: Justina SLANA, Maribor;

Prvo plesno tekmovanje: Gorazd J. GUMZEJ, Fotoklub Maribor;

Šah-mat: Gorazd J. GUMZEJ, Fotoklub Maribor;

Risanje na prostem: Ivan PIRC, Center Dolfke Boštjančič – Dom Škofljica;

Veselje v študijskem krožku: Erika BENEDIK, Srednja Trgovska šola Ljubljana;

Ko bom velik, bom znanstvenik: A. ZALESJAK, E. BIRSA, M. TROHA, OŠ Branik;

Učenja ni nikdar preveč: Ljuba GERBAJS, Univerza za tretje življenjsko obdobje Ljubljana;

Tudi igra je učenje: Ljuba GERBAJS, Univerza za tretje življenjsko obdobje Ljubljana.

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education